LR VRM ADMINISTRAVIMO DEPARTAMENTAS
Gauta
2020-09-28 Nr. 1G-12814

Kuriame
Lietuvos ateitį

2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

PRIENŲ MIESTO VIETOS VEIKLOS GRUPĖ

PRIENŲ MIESTO VIETOS VEIKLOS GRUPĖS VIETOS PLĖTROS STRATEGIJA

Mindaugas Rukas
2020-07-27

LIETUVOS RESPUBLIKA
Prienų miesto vietos veiklos grupė
PRIENŲ R.

Prienai, 2016

TURINYS

1. ĮVADAS 3

2. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO TERITORIJA IR GYVENTOJŲ, KURIEMS TAIKOMA VIETOS PLĖTROS STRATEGIJA, APIBRĖŽTIS 5

3. TERITORIJOS, KURIAI RENGIAMA VIETOS PLĖTROS STRATEGIJA, ANALIZĖ 6

3.1 TERITORIJOS ANALIZĖ 6

3.2 SSGG 16

4. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS TIKSLAI, UŽDAVINIAI, IR JŲ ĮGYVENDINIMO STEBĖSENOS RODIKLIAI BEI INTEGRUOTO IR NOVATORIŠKO STRATEGIJOS POBŪDŽIO APIBŪDINIMAS 19

4.1VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS TIKSLAI, UŽDAVINIAI IR JŲ ĮGYVENDINIMO STEBĖSENOS RODIKLIAI 19

4.2 VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS INTEGRUOTUMAS IR NOVATORIŠKUMAS 25

5. GYVENAMOSIOS VIETOVĖS BENDRUOMENĖS DALYVAVIMO, RENGIANT VIETOS PLĖTROS STRATEGIJĄ, APIBŪDINIMAS 28

6. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO VEIKSMŲ PLANAS 30

7. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS VALDYMO IR STEBĖSENOS TVARKOS APIBŪDINIMAS 33

7.1 VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO, ATRANKOS, STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO KOORDINAVIMO IR STEBĖSENOS ATSAKOMYBIŲ PASISKIRSTYMAS 33

7.2 ĮGYVENDINIMO PROCEDŪRA, NUSTATANT, KAIP BUS ATRENKAMI VEIKSMŲ IR JUOS ĮGYVENDINANČIŲ PROJEKTŲ VYKDYTOJAI 35

7.3 VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS STEBĖSENOS TVARKOS APIBŪDINIMAS 40

7.4 VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS PAKEITIMŲ INICIJAVIMO PROCEDŪRA 41

8. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS FINANSINIS PLANAS 43

PRIEDAI ..... **Klaida! Žymelė neapibrėžta.**

1. ĮVADAS

Prienų miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategija skirta prisidėti prie Prienų miesto nedarbo ir socialinės atskirties problemų sprendimo bei socialinės integracijos didinimo. Į strategijos įgyvendinimą siekiama įtraukti bendruomenių, nevyriausybinių organizacijų, verslo ir vietos valdžios ryšius. Susitelkimas į socialinės atskirties mažinimą ir socialinės integracijos didinimą apjungiant skirtingus sektorius prisidės prie neigiamų Prienų miesto socialinių ir ekonominių tendencijų mažėjimo.

Prienų miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategiją parengė Prienų miesto vietos veiklos grupė (juridinio asmens kodas 303328343, teisinė forma - asociacija). Prienų miesto vietos veiklos grupė buvo įregistruota 2014 m. birželio 17 d. Vietos plėtros strategijos rengimo tikslas – parengti Prienų miesto vietos veiklos grupės plėtros strategiją, kuria siekiama didinti vietines įsidarbinimo galimybes ir skatinti bendruomenės socialinę integraciją pasitelkiant bendruomenės, verslo ir vietos valdžios ryšius.

Vietos plėtros strategija parengta įgyvendinant projektą „Prienų miesto vietos veiklos grupės plėtros strategijos parengimas“ (08.6.1-ESFA-T-909-01-0013), finansuojamą iš Europos Socialinio fondo, Valstybės biudžeto ir Prienų miesto vietos veiklos grupės lėšų pagal 2014-2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ 08.6.1-ESFA-T-909 priemonę „Vietos plėtros strategijų rengimas“.

Prienai – miestas Lietuvos pietuose, priklausantis Kauno regionui. 2015 m. pradžioje Prienuose gyveno 9 263 gyventojai. Didžiąją gyventojų dalį sudarė darbingo amžiaus asmenys (66,2 proc.), pensinio amžiaus asmenų buvo 19,9 proc., vaikų – 13,8 proc. 2011-2015 m. laikotarpiu gyventojų skaičius sumažėjo 6,5 proc. Amžiaus struktūros aspektu pastebimas nežymus pensinio amžiaus gyventojų dalies augimas bei vaikų ir darbingo amžiaus asmenų skaičiaus mažėjimas. Tai taip pat patvirtina ir bendrąsias Lietuvos demografines tendencijas, kurios turi įtakos socialiniam ir ekonominiam gyvenimui.

Prienų mieste pastebimas nežymus socialinės rizikos šeimose augančių vaikų skaičiaus mažėjimas. Taip pat fiksuojamas socialinės pašalpos gavėjų skaičiaus, išmokamų socialinių pašalpų bei registruotų bedarbių skaičiaus mažėjimas. Tačiau nepaisant teigiamų tendencijų, būtina stiprinti verslo galimybes mažiau galimybių turintiems gyventojams, užtikrinti neaktyvių darbingų asmenų bei bedarbių užimtumą, vystyti socialines paslaugas socialinę atskirtį patiriantiems žmonėms. Todėl siekiant spręsti minėtas problemas bei prisidėti prie socialinės integracijos didinimo Prienų mieste buvo parengta Prienų miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategija.

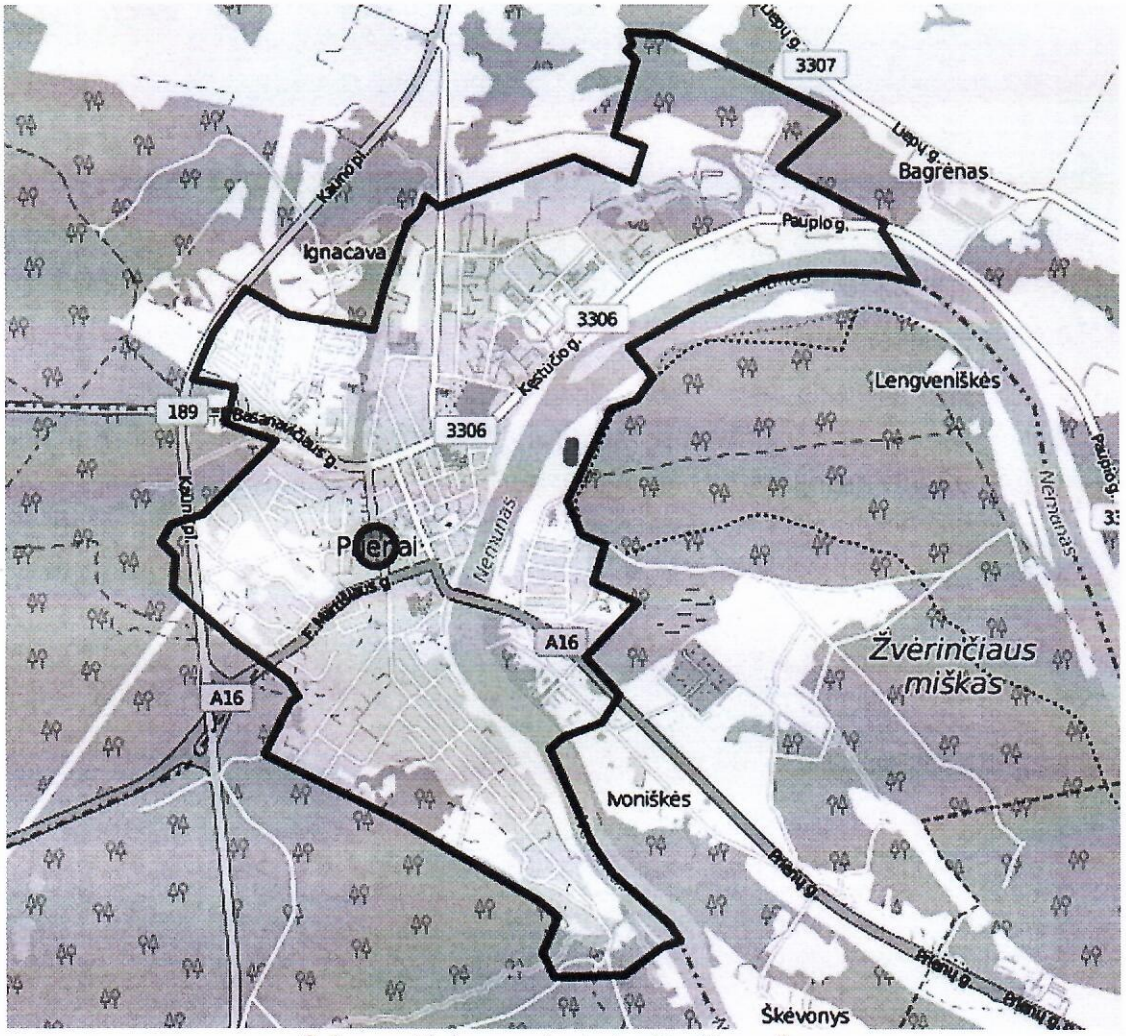
Į strategijos rengimą buvo įtrauktos bendruomenės nevyriausybinės organizacijos, verslo ir vietos valdžios sektorius taip siekiant užtikrinti integruotus ir novatoriškus veiksmus. Tai taip pat užtikrino ir principo „iš apačios į viršų“ įgyvendinimą, kas leido atskleisti Prienų miesto gyventojų problemas bei galimus sprendimo būdus, geriausiai prisidedančius prie gyventojų socialinės integracijos didinimo ir socialinės atskirties mažinimo. Parengtas veiksmų planas, iškelti tikslai ir uždaviniai yra nukreipti į darbingų neaktyvių gyventojų užimtumo didinimą bei socialinių paslaugų, skirtų socialinė atskirtį patiriantiems asmenims, plėtojimą. Tikima, jog strategijos tikslų ir uždavinių siekimas turės „sniego gniūžties“ efektą – padaugės tikslinės grupės narių bei kitos organizacijos remdamosi strategijos įgyvendinimo patirtimi, galės pritaikyti atrinktus veiksmus.

Prienų miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategijai rengti gauta finansinė parama leido užtikrinti aktyvų bendruomenės įtraukimą į strategijos rengimą. Pastarasis įtraukimas leido suformuoti strategijos tikslus, uždavinius ir veiksmus, kurie yra aktualūs Prienų miestui ir jo gyventojams. Siekiant užtikrinti veiksmų įgyvendinimą, Prienų miesto vietos veiklos grupės plėtros strategijos įgyvendinimui numatoma prašyti Europos Sąjungos socialinio fondo paramos, be kurios

Prienų miesto vietos veiklos grupė yra nepajėgi įgyvendinti visų užsibrėžtų siekių. Tikima, jog parengta strategija turės ir prevencinius rezultatus, t.y. vykdomos veiklos atitolins galimas problemas bei sumažins neigiamas socialinės situacijos tendencijas. Neabejotina, jog Prienų miesto vietos veiklos grupės parengta strategija yra vienas svarbesnių žingsnių mieste, prisidedanti prie geresnės gyvenimo kokybės kūrimo gyventojams.

2. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO TERITORIJA IR GYVENTOJŲ, KURIEMS TAIKOMA VIETOS PLĖTROS STRATEGIJA, APIBRĖŽTIS

Prienų miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategija bus įgyvendinama Prienų mieste (žiūrėti 2.1 pav.), kuris priklauso Kauno regionui. Prienai – administracinis teritorinis vienetas, esantis pietų Lietuvoje.

2.1 pav. Prienų miesto teritorijos ribos
Šaltinis: www.openstreetmap.org

2015 m. pradžioje pagal Lietuvos statistikos departamento duomenis Prienų mieste gyveno 9 263 gyventojai, iš kurių sudarė 5 083 moterys (54,87 proc.) ir 4 180 vyrai (45,13 proc.). Didžioji Prienų miesto gyventojų dalis yra darbingi asmenys (15-64 m.), kurie Prienų mieste 2015 metų pradžioje sudarė 66,2 procentus visų Prienų gyventojų. Pažymėtina, jog 2015 m. pradžioje vaikai (0-14 m.) sudarė 13,8 proc., jaunimas (15-29 m.) - 18,5 proc., o pensinio amžiaus asmenys - 19,9 proc. visų Prienų gyventojų.

Tikslinės gyventojų grupės, į kurias bus orientuota vietos plėtros strategija:

- *Socialinę atskirtį patiriantys asmenys (neįgalieji, socialinės rizikos suaugę asmenys, vienišos motinos, darbingų gyventojų šeimos nariai, kurie dėl amžiaus, neįgalumo ar kitų priežasčių negali rūpintis asmeniniu gyvenimu, pabėgėliai).* Šios tikslinės grupės poreikis – įveikti socialinę atskirtį bei integruotis į visuomenę, kaip pilnaverčiai visuomenės nariai. Įgyvendinus vietos plėtros strategiją bus vykdomos priemonės, nukreiptos į socialinę atskirtį patiriančių asmenų socialinę integraciją ir įsidarbinimo galimybių didinimą.
- *Nedirbantis, nestudijuojantis ir nesimokantis jaunimas.* Šios tikslinės grupės poreikis – įsidarbinti ir įgyti darbo patirties arba pradėti savo verslą, leidžiantį įsitvirtinti visuomenėje ir užsitikrinti sau stabilias pajamas pragyvenimui. Įgyvendinus vietos plėtros strategiją bus vykdomos priemonės, prisidedančios prie Prienų miesto jaunimo įsidarbinimo galimybių didinimo, suteikiant kokybiškas į jauną asmenį nukreiptas profesinio orientavimo paslaugas.
- *Darbingi bedarbiai ir neaktyvūs darbingo amžiaus asmenys.* Neaktyvūs asmenys - tai yra asmenys, kurie neturi bedarbio statuso ir niekur nedirba. Dėl savo ekonominio neaktyvumo šie asmenys patenka į tam tikrą socialinę atskirtį ne tik dėl ekonominių galimybių apribojimo, tačiau ir dėl darbinių įgūdžių sumažėjimo ar jų praradimo. Neaktyvių asmenų socialinės atskirties mažinimas bei užimtumo didinimas pagerintų šių asmenų situaciją darbo rinkoje.
- *Savarankišką veiklą ar verslą pradedantys asmenys.* Tai yra asmenys, kurie turėdami idėją pradeda verslą, tačiau neturėdami patirties ir reikiamų įgūdžių gali susidurti su sunkumais plėtojant susikurtą idėją. Šia strategija yra suplanuoti veiksmai, padedantys šiai tikslinei grupei įveikti verslo ar savarankiškos veiklos pradžios sunkumus.
- *Darbingi Prienų miesto gyventojai, kurių namų ūkio pajamos neviršija namų ūkio skurdo rizikos ribos.* Tai yra tie miesto gyventojai, kurių pajamos yra nedidelės, todėl dažniausiai jų galimybės plėtoti verslumo idėjas yra apribotos dėl finansinių išteklių. Todėl siekiama juos paskatinti ir suteikti pagalbą pradedant savarankišką veiklą ar verslą įgyvendinant idėją (-as).

3. TERITORIJOS, KURIAI RENGIAMA VIETOS PLĖTROS STRATEGIJA, ANALIZĖ

3.1 TERITORIJOS ANALIZĖ

Geografinė apžvalga. Prienų miestas išsidėstęs Kauno regione (žiūrėti 3.1.1. pav.), nuo Prienų nutolęs apie 32,1 km, nuo laikinosios sostinės Kauno – apie 39,3 km, nuo Marijampolės – 41,9 km. Lietuvos sostinę ir Prienų miestą skiria sąlyginai nedidelis atstumas, kuris siekia apie 98,7 km. (S-1) Būtina pažymėti, kad miestą kerta svarbus magistralinis kelias A16, jungiantis Vilnių ir Marijampolę bei E28 magistralinis kelias, kurio galima pasiekti Berlyną bei Minską. Įvertinus aukščiau pateiktą informaciją, galima teigti, kad miestas išsidėstęs palankioje strateginėje – geografinėje padėtyje, sudarančioje prielaidas plėtoti įvairaus pobūdžio verslus. Verslo įmonių paslaugos (įvertinus atstumą iki didžiųjų šalies miestų) galėtų būti teikiamos, o pagaminama produkcija transportuojama į didžiausias šalies rinkas – Vilnių, Kauną, Alytų, Marijampolę.

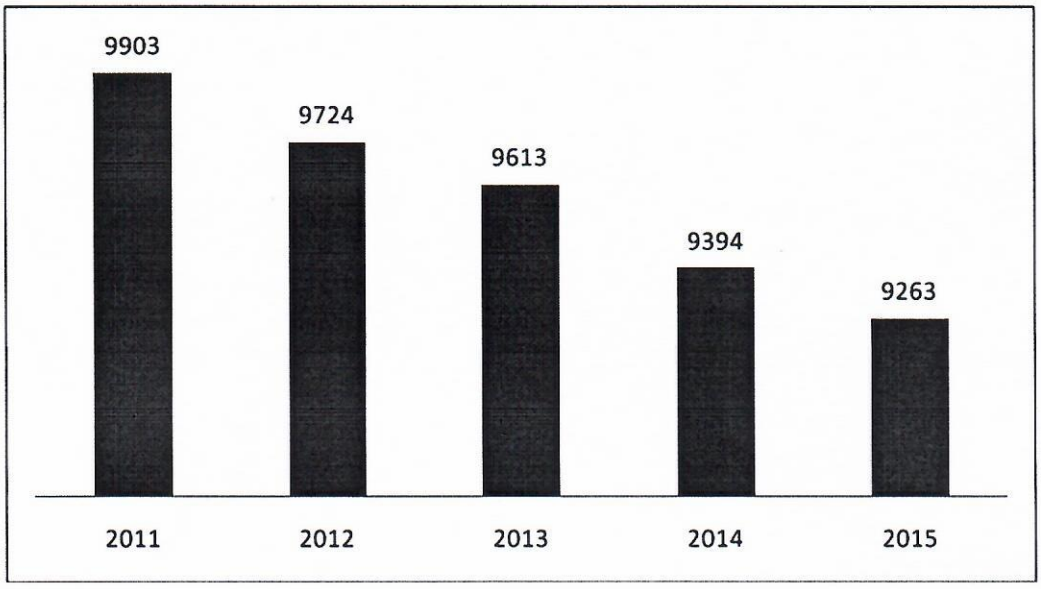

3.1.1 pav. Prienų miesto geografinė padėtis

Šaltinis: www.maps.lt

Prienų miestas - didžiausias Prienų rajono savivaldybės miestas, kuriame 2015 m. pradžioje gyveno 32,9 proc. visų savivaldybės gyventojų. Prienų miesto teritorija užima 1 031 km^2, kas sudaro 12,7 % regiono ploto.

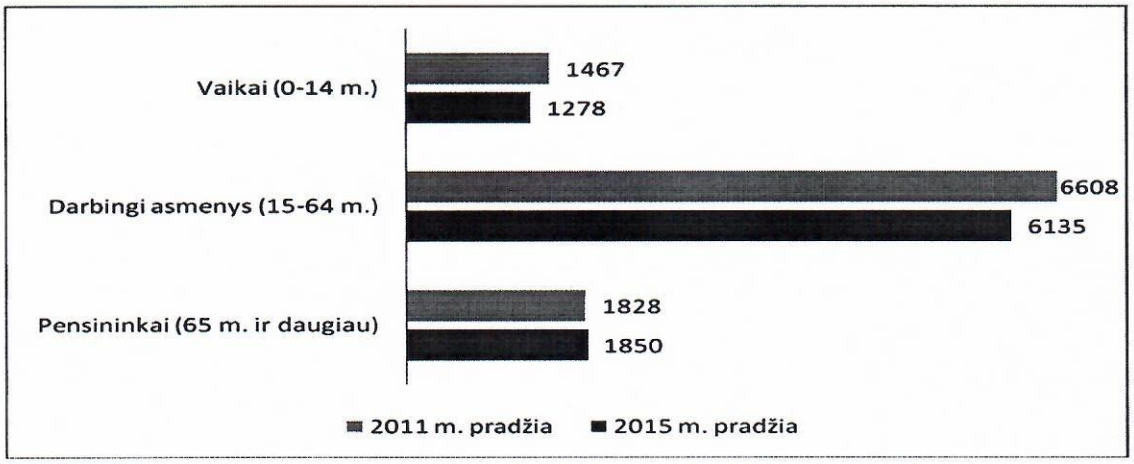
Demografinė apžvalga. 2015 m. pradžioje Prienų mieste gyveno 9 263 gyventojai. 2015 m. duomenis palyginus su 2011 m. duomenimis, gyventojų skaičius mieste sumažėjo 6,5 proc. (žiūrėti 3.1.2 pav.) (S-2). Nagrinėjant Lietuvos rodiklius, pastebimos panašios tendencijos. Šalyje gyventojų skaičius sumažėjo 4,3 proc., tuo tarpu Kauno regione – 4,4 proc., o Kauno mieste – 5,0 proc. Pažymėtina, jog didžiausias gyventojų skaičiaus mažėjimas 2011-2015 m. laikotarpiu pastebėtas Kaišiadoryse (6,6 proc.), Garliavoje (5,9 proc.), Prienų rajone (5,9 proc.) ir Jonavoje (5,7 proc.). Įvertinus aukščiau pateiktą informaciją, darytina išvada, kad Lietuvoje yra patrauklesnių vietų dirbti ir gyventi nei Prienai.

3.1.2 pav. Gyventojų skaičius Prienų mieste

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

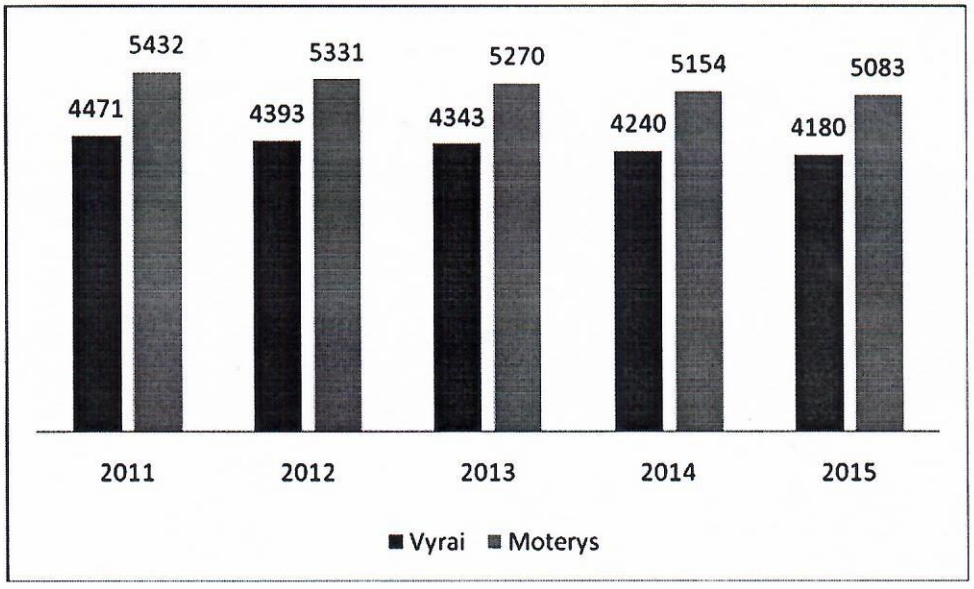
2015 m. pradžioje Prienų mieste gyveno 1 278 vaikai (arba 13,8 proc.), 6 135 darbingo amžiaus asmenys (arba 66,2 proc.) ir 1 850 pensinio amžiaus gyventojai (arba 19,97 proc.). Lyginant su 2011 m. informacija, matyti, kad vaikų ir darbingo amžiaus gyventojų dalis Prienų mieste sumažėjo sekančiai: vaikų skaičius –12,9 proc., darbingo amžiaus gyventojų dalis –7,2 proc. Analizuojamu laikotarpiu pensinio amžiaus gyventojų dalis padidėjo 1,2 proc. (žiūrėti 3.1.3 pav.) (S-3).

3.1.3 pav. Gyventojai pagal amžių Prienų mieste

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

2015 m. pradžioje Prienų mieste gyveno 6 083 moterys (arba 54,9 proc.) ir 4 180 vyrai (arba 45,1 proc.). 2011-2015 m. laikotarpiu Prienų mieste moterų gyveno daugiau nei vyrų, tačiau nuo 2011 m. nustatyta tiek vyrų, tiek moterų mažėjimo tendencija (žiūrėti 3.1.4 pav.). Lyginant su 2011 m. Prienuose 2015 m. gyveno mažiau 6,4 proc. moterų ir 6,5 proc. vyrų.

3.1.4 pav. Vyrų ir moterų skaičius Prienų mieste

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Apibendrintai būtų galima teigti, jog Prienų mieste fiksuojamas vaikų ir darbingo amžiaus grupių gyventojų mažėjimas. Viena tokios situacijos priežasčių gali būti susijusi su gyventojų migracija ir mažėjančiu gimstamumu. Darbingo amžiaus asmenys išvyksta į didžiuosius šalies miestus ar užsienio valstybes, o jaunimas pabaigęs studijas nebesugrįžta gyventi į Prienus, ieškodamas geresnių įsidarbinimo galimybių už Prienų miesto ribų. Mažėjant darbingo amžiaus

asmenų skaičiui, mažėja gimstamumas. Asmenys kuria mažesnes šeimas ir daugeliu atveju tai susiję su gaunamomis pajamomis ir įsidarbinimo galimybėmis. Būtina pažymėti, kad Prienų mieste išaugo pensinio amžiaus asmenų skaičius. Šis rodiklis rodo, kad Prienų miesto gyventojai senėja.

Lietuvoje 2015 m. pradžioje gyveno 14,6 proc. vaikų, 66,7 proc. darbingo amžiaus gyventojų ir 18,7 proc. pensinio amžiaus gyventojų. Prienų miesto gyventojų kaitos ir sudėties rodikliai atspindi Lietuvos demografines tendencijas. Lyginant Prienų miesto gyventojų rodiklius su Kauno regiono rodikliais, pastebima panaši situacija.

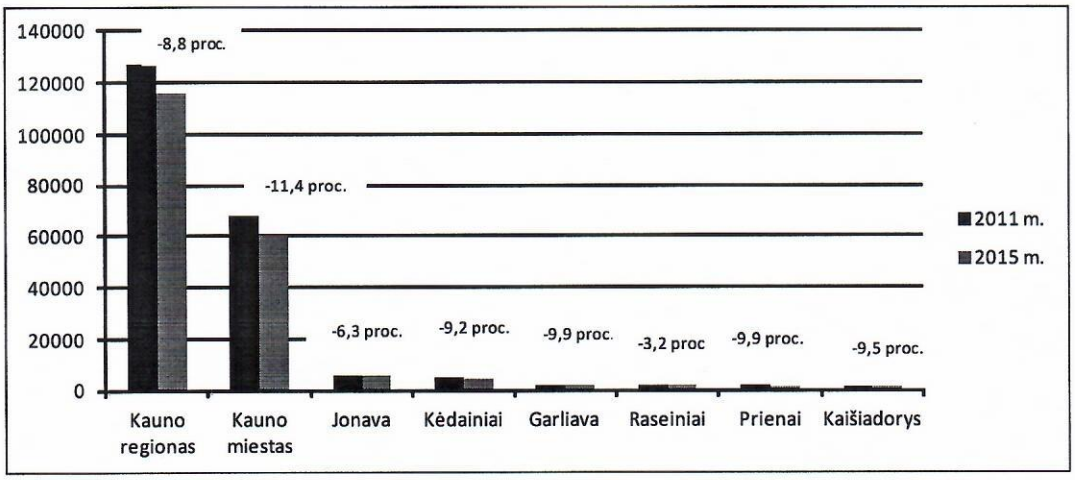
Kauno regione 2011-2015 m. laikotarpiu vaikų skaičiaus dalis sumažėjo 7,1 proc., darbingo amžiaus asmenų – 5,3 proc., o pensinio amžiaus asmenų skaičius išaugo 0,8 proc. Tuo tarpu Kauno mieste nagrinėjamu laikotarpiu vaikų skaičiaus dalis sumažėjo 6,3 proc., darbingo amžiaus asmenų – 6,8 proc., o pensinio amžiaus gyventojų dalis išaugo 1,5 proc. Jonavoje nuo 2011 m. pradžios iki 2015 m. pradžios užfiksuotas didžiausias vaikų skaičiaus sumažėjimas (13,5 proc.), darbingo amžiaus asmenų daugiausiai sumažėjo Kaišiadoryse (8,3 proc.), o pensinio amžiaus žmonių – Garliavoje (0,7 proc.). Mažiausias vaikų skaičiaus mažėjimas nustatytas Kauno mieste (6,3 proc.), darbingo amžiaus asmenų – Raseiniuose (3,6 proc.). Pensinio amžiaus asmenų skaičius labiausiai išaugo Jonavos mieste ir siekė net 6,7 proc. (žiūrėti 3.1.1. lentelę).

3.1.1 lentelė. Gyventojai pagal grupes Kauno regione

	Prienų miestas			Kauno miestas			Kauno regionas			Jonava		
	2011 m.	2015 m.	*Pokytis*	2011 m.	2015 m.	*Pokytis*	2011 m.	2015 m.	*Pokytis*	2011 m.	2015 m.	*Pokytis*
Vaikai	1467	1278	*-12,88*	61925	58011	*-6,32*	90970	84470	*-7,15*	5039	4356	*-13,55*
Darbingi asmenys	6608	6135	*-7,16*	288892	269199	*-6,82*	407313	385694	*-5,31*	20793	19396	*-6,72*
Pensininkai	1828	1850	*1,20*	79736	80969	*1,55*	111942	112883	*0,84*	4945	5279	*6,75*
	Kaišiadorys			Garliava			Kėdainiai			Raseiniai		
	2011 m.	2015 m.	*Pokytis*	2011 m.	2015 m.	*Pokytis*	2011 m.	2015 m.	*Pokytis*	2011 m.	2015 m.	*Pokytis*
Vaikai	1353	1206	*-10,86*	1643	1436	*-12,60*	4058	3694	*-8,97*	1705	1544	*-9,44*
Darbingi asmenys	5966	5472	*-8,28*	7644	7202	*-5,78*	17722	16534	*-6,70*	7320	7055	*-3,62*
Pensininkai	1391	1459	*4,89*	2002	1987	*-0,75*	4922	5082	*3,26*	2176	2232	*2,57*

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

2015 m. pradžioje Prienų mieste gyveno 1 711 jaunų gyventojų, kurių amžius buvo 15-29 m. Tai sudarė 18,5 proc. visų Prienų miesto gyventojų. Lyginant 2011-2015 m. laikotarpio duomenis, pažymėtina, jog Prienų mieste kaip ir kituose Kauno regiono miestuose jaunimo dalis mažėjo (žiūrėti 3.1.5 paveikslą) (S-4). Iš nagrinėjamų miestų didžiausias jaunimo skaičiaus mažėjimas 2011-2015 m. laikotarpiu nustatytas Kaune (11,4 proc.), Garliavoje (9,9 proc.), Prienuose (9,9 proc.), mažiausias – Raseiniuose (3,2 proc.).

3.1.5 pav. 15-29 m. Jaunų gyventojų skaičiaus pokyčiai Kauno regiono miestuose 2011-2014 m.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Remiantis Prienų civilinės metrikacijos sudarytais gimimo įrašais, 2014 m. Prienų mieste gimė 99 naujagimiai, o 2011 m. – 109 naujagimiai. Iki 2015 m. gruodžio 30 d. Prienų mieste gimė 150 naujagimių. 2011-2014 m. Prienų mieste užregistruotų gimusių naujagimių skaičius sumažėjo 10 proc. 2014 m. Prienų mieste mirė 182 asmenys, o 2011 m. - 190 asmenų. Iki 2015 m. lapkričio 23 d. Prienų mieste užfiksuota 170 mirčių. 2014 m. palyginus su 2011 m., mirusiųjų skaičius mieste sumažėjo 4,21 proc.

Gimstamumą viršijantis mirtingumas lemia neigiamą natūralią gyventojų kaitą. 2011-2014 m. Prienų mieste buvo registruota daugiau mirusių negu gimusių. Neigiama natūrali gyventojų kaita 2011-2014 m. laikotarpiu tolygiai didėja: 2011 metais ji siekė -81, tuo tarpu 2014 m. – -83 (žiūrėti 3.1.6 pav.). Pastarieji rodikliai neatspindi bendrosios Lietuvos situacijos: 2011-2014 m. laikotarpiu nors ir natūrali gyventoju kaita nebuvo tolygi, tačiau turėjo polinkį mažėti (2011 m. fiksuojama - 10769 natūrali gyventojų kaita, 2014 m. – -9883) (S-5).

Prienų miestas	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.
Gimę	109	112	71	99
Mirę	190	170	203	182
Natūrali gyventojų kaita	-81	-58	-132	-83

3.1.6 pav. Gimusieji, mirusieji ir natūrali gyventojų kaita Prienų mieste

Šaltinis: Prienų miesto seniūnija

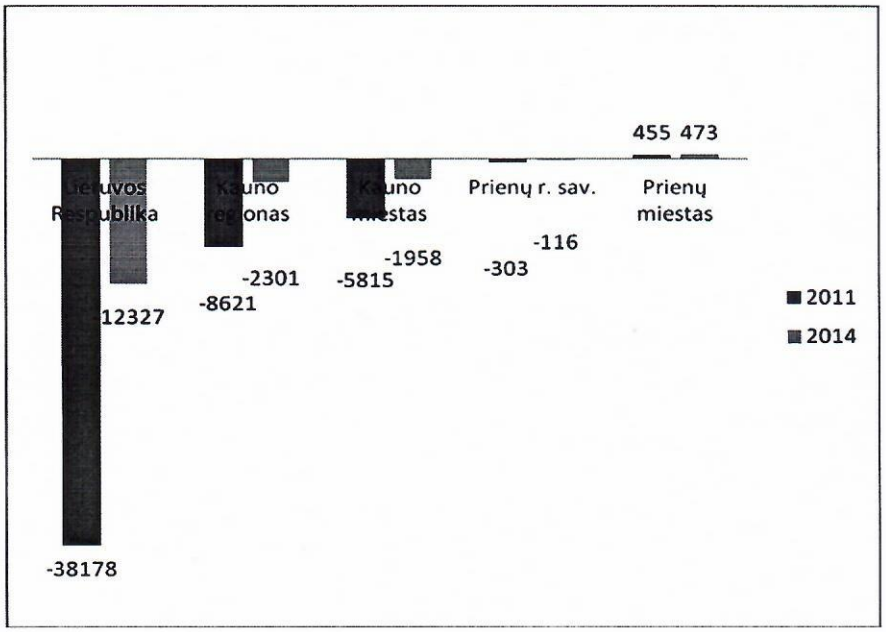
Siekiant mažinti mirtingumą Prienų mieste svarbu tobulinti sveikatos priežiūros, socialines ir viešojo saugumo paslaugas. Gyventojų mirtingumą lemia sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumas ir kokybė, o taip pat kriminogeninė situacija, susisiekimo saugumas ir pan. Tačiau nemažiau svarbios ir teikiamos socialinės paslaugos, socialinės integracijos galimybės mieste, mažinančios socialinės rizikos žmonių atskirtį bei didinančios galimybes gyventi sveikesnį ir saugesnį gyvenimą. Siekiant gerinti demografinę gyventojų situaciją mieste, būtina atsižvelgti į kuo daugiau gyventojų grupių ir tikslingai vykdyti veiksmus kuo ankstesniame amžiuje. Patrauklių ir

reikalingų paslaugų sukūrimas ir plėtojimas Prienų mieste prisidėtų prie gyventojų subjektyvios ir objektyvios gyvenimo kokybės gerinimo.

2014 m. į Prienų miestą atvyko ir tai deklaravo 633 asmenys, iš miesto išvyko ir tai deklaravo 160 asmenų. Tuo tarpu 2011 m. į miestą atvyko 624 gyventojai, išvyko – 169 gyventojai. Iki 2015 m. lapkričio 21 d. į Prienus atvyko 588 asmenys, o išvyko – 146 asmenys. 2014 m. rodiklius, palyginus su 2011 m. rodikliais, galima matyti, jog mieste augo atvykusiųjų ir mažėjo išvykusiųjų ir tai deklaravusių gyventojų skaičius. Lyginant su 2011 m., atvykusiųjų ir išvykusių skaičius Prienų mieste išaugo 9 asmenimis.

Fiksuojami migracijos rodikliai rodo teigiamas tendencijas ir leidžia teigti, kad žmonės norėtų sugrįžti gyventi į Prienų miestą. Tačiau siekiant ilgalaikio laikotarpio rezultatų - darbingo amžiaus gyventojų ir vaikų skaičiaus augimo, būtina spręsti ekonomines miesto problemas, t.y. skatinti darbo vietų kūrimąsi, didinti žmonių įsidarbinimo galimybes ir socialinę gerovę. Taip pat reiktų atkreipti dėmesį į patrauklių jaunimui veiklų ir infrastruktūrų kūrimą – tai paskatintų jaunimą grįžti į Prienų miestą bei įgytą išsilavinimą, įgūdžius ir žinias realizuoti Prienuose.

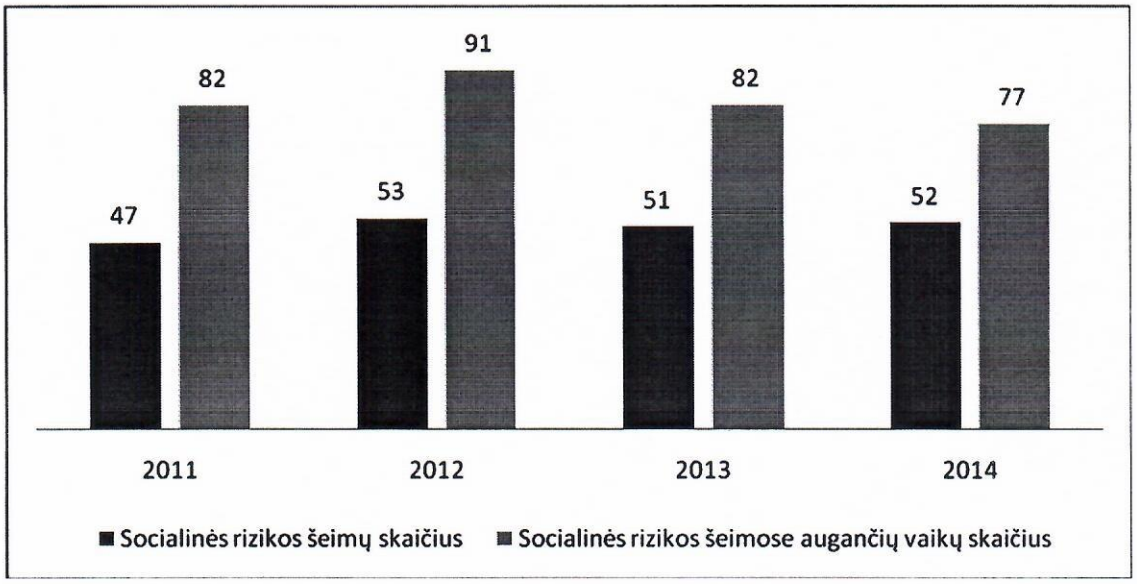
Nagrinėjant šalies rodiklius, svarbu paminėti, jog iš Lietuvos vis dar daugiau žmonių išvyksta nei atvyksta į šalį. Neigiamas migracijos saldo Lietuvoje 2014 m. siekė -12 327. Kauno regione -2 301, Kauno miesto savivaldybėje -1 958, tuo tarpu Prienų mieste 473 (žiūrėti 3.1.7 pav.). Pažymėtina, jog 2011-2014 m. Prienų mieste fiksuojamas teigiami migracijos rodikliai ir teigiamas migracijos saldo skaičiaus augimas (S-7).

3.1.7 pav. Neto migracija 2011-2014 m.
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas; Prienų miesto seniūnija

Socialinės situacijos apžvalga. Prienų rajono savivaldybėje didžioji dalis socialinių paslaugų įstaigų yra išsidėstę Prienų mieste. Tai reiškia, jog Prienų miesto gyventojams, dėl socialinių paslaugų įstaigų geografinio išsidėstymo, paslaugos yra gerai prieinamos. Visgi mieste yra nemažai asmenų, patiriančių socialinę atskirtį: sprendžiamos socialinės rizikos šeimų ir jose augančių vaikų problemos, siekiama užtikrinti senyvo amžiaus ir neįgaliųjų gyvenimo kokybę, bei siekiama vystyti kitas socialines paslaugas tikslinėms grupėms.

2014 m. vidutiniškai Prienų mieste buvo įregistruotos 52 socialinės rizikos šeimos. Atitinkamai šiose šeimose gyveno 77 vaikai. 2014 m. duomenis palyginus su 2011 m., socialinės rizikos šeimų skaičius mieste išaugo 10,6 proc., tačiau 6,1 proc. sumažėjo socialinės rizikos šeimose augančių vaikų skaičius (žiūrėti 3.1.8 pav.) (S-6).

3.1.8 pav. Socialinės rizikos šeimų ir tokiose šeimose augusių vaikų skaičius Prienų mieste

Šaltinis: Prienų miesto seniūnija

Didėjantis socialinės rizikos šeimų skaičius rodo, jog Prienų mieste vis dar egzistuoja nemažai socialinių problemų. Siekiant mažinti socialinės rizikos asmenų skaičių bei didinti šių asmenų socialinę integraciją yra vykdomos įvairios socialinės integracijos priemonės. Tačiau svarbu atsižvelgti ir į atskiras socialinėje atskirtyje esančias grupes bei vystyti specifines paslaugas. Pavyzdžiui, 2011-2014 m. laikotarpiu išaugęs socialinės rizikos šeimų skaičius rodo būtinybę kurti ir vystyti paslaugas šeimai (intensyvią krizių įveikimo pagalbą, socialinių įgūdžių ugdymą ir palaikymą). Svarbu atsižvelgti į visas šeimas, kurios susiduria su tam tikromis socialinėmis problemomis, pavyzdžiui, augina neįgalų bei specialiųjų poreikį turintį vaiką, šeimoje auga nusikalsti linkęs paauglys ar jau jaunuolis. Reiktų nepamiršti ir sociokultūrinių bei kitų paslaugų teikimo socialinėje atskirtyje esantiems asmenims (ypatingai pabėgėliams, kurie jaučia socialinę atskirtį dėl kultūrinių kontekstų skirtumo), siekiant, kad šie asmenys kuo mažiau jaustų socialinę izoliaciją bei būtų galima prisidėti prie jų socialinės integracijos.

2014 m. Lietuvoje buvo įregistruotos 9 930 socialinės rizikos šeimos, tokiose šeimose augo 19 668 vaikai, tuo tarpu Kauno regione registruotų socialinės rizikos šeimų skaičius siekė 1 839.

2014 m. Lietuvoje buvo įregistruotos 9 930 socialinės rizikos šeimos, tokiose šeimose augo 19 668 vaikai. Kauno regione 2014 m. buvo fiksuojamos 1 839 socialinės rizikos šeimos (2011 m. – 2 060), Kauno mieste – 442 (2011 m. – 524), Prienų rajono savivaldybėje – 205 (2011 m. 207), o Prienuose – 52 (2011 m. – 47). Atsižvelgiant į aukščiau pateiktą informaciją, matyti, kad visame Kauno regione sumažėjo socialinės rizikos šeimų skaičius, tačiau Prienuose jis išaugo iki 10,6 proc. (žr. 3.1.2 lentelę).

3.1.2 lentelė. Socialinės rizikos šeimų skaičius 2011-2014 m.

	Prienų miestas	Prienų r. sav.	Kauno miestas	Kauno regionas

2011 m.	47	207	524	2060
2014 m.	52	205	442	1839
Pokytis, proc.	*10,6*	*-0,9*	*-15,6*	*-10,7*

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas; Prienų miesto seniūnija

Žmonių gyvenimo gerovę parodo socialinę pašalpą gaunančių šeimų (asmenų) skaičius, kadangi socialinė pašalpa mokama tik nepasiturinčioms šeimoms (asmenims). 2014 m. seniūnijoje socialines pašalpas gavo 590 šeimų (1 097 asmenų). Šioms šeimoms (asmenims) iš viso buvo išmokėta 333 364 tūkst. EUR socialinių pašalpų. Lyginant su 2011 m., socialines pašalpas gaunančių šeimų skaičius seniūnijoje sumažėjo 38,7 proc. (asmenų skaičius – 25,2 proc.). Išmokėtų socialinių pašalpų suma sumažėjo 43,0 proc. (žiūrėti 3.1.3 lentelę).

3.1.3 lentelė. Socialinės pašalpos gavėjų skaičius ir išmokėtų pašalpų suma Prienų seniūnijoje

Rodiklis / Metai	2011	2012	2013	2014	2011-2014 m. pokytis, proc.
Socialinę pašalpą gaunančių šeimų skaičius	693	793	750	590	-38,7
Socialinę pašalpą gaunančių asmenų skaičius	1466	1587	1344	1097	-25,2
Išmokėta socialinės pašalpos, tūkst. EUR	585 248	612 232	532 882	333 364	-43,0

Šaltinis: Prienų miesto seniūnija

Ekonominė apžvalga. Iš 3.1.4. lentelės matyti, kad Prienų mieste vyrauja smulkus ir vidutinis verslas (S-8). Labiausiai išvystyti viešųjų, transporto paslaugų sektoriai. Prienų mieste pastebimas stiprus automobilių remonto, pardavimo paslaugų potencialas. Didžioji dalis Prienų miesto verslo objektų yra susitelkę centrinėje miesto dalyje, kur pritraukiama daug lankytojų. Patogi įstaigų geografinė padėtis, gerai išvystytas susisiekimo infrastruktūros tinklas sudaro palankias sąlygas tolimesnei verslo plėtrai ir naujo verslo kūrimui. Siekiant išlaikyti verslo pozicijas bei jas sustiprinti, tikslinga kompleksiškai investuoti į patrauklios aplinkos verslui kūrimą.

3.1.4. lentelė. Didžiausios įmonės Prienų mieste

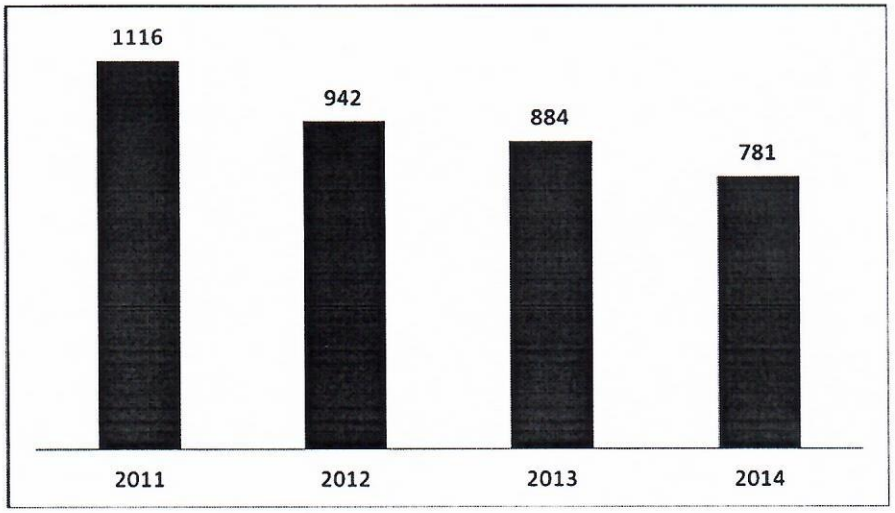
Įmonės pavadinimas	Įmonės veikla	Darbuotojų skaičius 2015-11-30
UAB „Rūdupis“	Statybos ir remonto darbai, durų ir langų gamyba,	247 darbuotojai
UAB „Milavita“	Prekyba naudotais automobiliais. Krovinių gabenimas, pervežimas autotransportu tarptautiniais maršrutais (į užsienį).	73 darbuotojai
UAB „Hidrosta“	Pastatų nugriovimas, visi statybos darbai, žemės darbai. Specialiosios paskirties pastatų, statinių statyba, pamatų hidroizoliacija. Tiltų ir tunelių statyba, elektros perdavimo linijų statyba. Kelių ir gatvių statyba. Vandens ir nuotekų sistemų įrengimas, montavimas.	62 darbuotojai
UAB „Dananta“	Krovinių gabenimas, pervežimas tarptautiniais (į užsienį) maršrutais.	41 darbuotojas
UAB „Prienų vandenys“	Geriamojo vandens tiekimo, nuotekų tvarkymo paslaugų teikimas Prienų mieste	39 darbuotojai
AB „Prienų šilumos tinklai“	Šilumos ir karšto vandens tiekimas, sistemų	37 darbuotojai

	eksploatavimas. Patalpų, turto nuoma,	
UAB „Metal Invest“	Metalo supirkimas	37 darbuotojai
UAB „Wilara“	Bitininkystės paslaugos, prekyba bitininkystės reikmenimis	36 darbuotojai
UAB „Prienų butų ūkis“	Įmonė teikia komunalines paslaugas ir vykdo daugiabučių gyvenamųjų namų administravimą Prienų rajono ir Birštono savivaldybėse	33 darbuotojai
UAB „Matula“	Prekyba automobiliais, automobilių plovimo paslaugos	23 darbuotojai
UAB „Osmedas“	Mažmeninė prekyba	19 darbuotojų
UAB „Sigda“	Automobilių remontas, servisas	13 darbuotojų

Šaltinis: www.118.lt duomenys

Prienų rajono savivaldybėje 2014 m. buvo 489 veikiantys ūkio subjektai (2013 m. – 477). Remiantis, jog Prienų mieste 2014 m. gyveno 9 394 gyventojai, galima teigti, jog preliminariai Prienų mieste 2014 m. buvo fiksuojama apie 161 veikiančių ūkio subjektų. Didžią dalį veikiančių ūkio subjektų sudarė įmonės, kuriose dirbo iki 4 darbuotojų ar nuo 5 iki 9 darbuotojų. Tai rodo, jog ir mieste išvystytas smulkus ir vidutinis verslas, galintis perduoti patirtį naujai besikuriančiam verslui (S-8).

2015 m. gruodžio 1 d. Prienų mieste buvo registruota 642 bedarbiai, iš jų 329 vyrai ir 313 moterys. 2011-2014 m. laikotarpiu Prienų mieste fiksuojamas tolygus bedarbių skaičiaus mažėjimas. Nagrinėjamu laikotarpiu bedarbių skaičius sumažėjo 30,1 proc. (žiūrėti 3.1.9. pav.).

3.1.9. pav. Registruotų bedarbių skaičius Prienų mieste 2011-2014 m.

Šaltinis: Kauno teritorinės darbo biržos Prienų skyrius

Bedarbių skaičiaus mažėjimo tendencijos pastebimos visoje Lietuvoje. 2011-2014 m. laikotarpiu registruotų bedarbių skaičius Lietuvos Respublikoje sumažėjo 28,7 proc., tuo tarpu Kauno regione – 31,9 proc. Lyginant Prienų miesto rodiklius su Lietuvos ir Kauno regiono ir Kauno miesto rodikliais, galima teigti, jog Prienų mieste fiksuojamas teigiamas registruotų bedarbių skaičiaus mažėjimas (žiūrėti 3.1.5. lentelę) (S-10). Skaičiuojama, kad 2015 m. lapkričio 1 d. Kauno regione buvo registruoti 47 384 bedarbiai, tai sudarė 12,28 proc. visų darbingo amžiaus gyventojų. Didelis bedarbių skaičius užfiksuotas Kauno mieste (24 702 bedarbiai), Kėdainių r. savivaldybėje (4 566 bedarbiai) bei Jonavos r. savivaldybėje (4 343 bedarbiai). Pažymėtina, jog nemaža Prienų įmiešto gyventojų dirba Kaune ar prie Kauno įsikūrusiose įmonėse. Tai gali būti viena iš bedarbių skaičiaus mažėjimo priežasčių.

3.1.5. lentelė. Registruotų bedarbių skaičius

	2011	2012	2013	2014	*Pokytis*
Prienų miestas	1116	942	884	781	-30,0
Kauno miestas	20370	18851	16600	13484	-33,8
Kauno regionas	39683	36818	32747	26993	-31,9
Lietuvos Respublika	211817	196429	180804	151053	-28,7

Šaltinis: Kauno teritorinės darbo birža ir Kauno teritorinės darbo biržos Prienų skyrius

Siekiant skatinti įdarbinimo galimybes ir įsidarbinamumo gebėjimų stiprinimą, darbo birža įgyvendina aktyvias darbo rinkos priemones. Pavyzdžiui, nuo 2015 m. sausio 1 d. iki 2015 m. spalio mėn. pabaigos į aktyvias darbo rinkos politikos priemones Kauno regione buvo nusiųsta 10 331 gyventojas, iš jų: Kaune mieste – 4 244 gyventojai, Kauno rajone – 1 578, Jonavos rajono savivaldybėje – 1 243 gyventojai, Kėdainių rajono savivaldybėje – 957 gyventojai, Raseinių rajono savivaldybėje – 873 gyventojai, Kaišiadorių rajono savivaldybėje – 736 gyventojai, Prienų rajono ir Birštono savivaldybėse –700 gyventojai. Kadangi Prienų mieste gyvena 28,4 proc. visų Prienų rajono ir Birštono savivaldybių gyventojų, galima teigti, jog preliminariai 200 Prienų miesto gyventojų galėjo pasinaudoti aktyviomis darbo rinkos politikos priemones.

Nors Prienuose įgyvendinamos veiklos, skatinančios užimtųjų skaičiaus augimą, tačiau dažnai visoms iniciatyvoms įgyvendinti vis dar nepakanka lėšų. Taip pat nepakanka finansavimo iš visuomenės kylančioms iniciatyvoms įgyvendinti, kurios galėtų prisidėti prie gyventojų užimtumo ir verslumo skatinimo.

Išduotų verslo liudijimų skaičius taip pat atskleidžia teigiamą situaciją darbo rinkoje. Valstybinės mokesčių inspekcijos duomenimis, 2014 m. Prienų rajono savivaldybėje buvo išduoti 829 verslo liudijimai. Atsižvelgiant į gyventojų skaičių Prienų mieste, galima teigti, jog preliminariai mieste buvo išduoti *apie* 273 verslo liudijimai. 2011 m. Prienų rajono savivaldybėje buvo išduoti 710 verslo liudijimai. Atsižvelgiant į gyventojų skaičių Prienų mieste, galima teigti, jog 2011 m. buvo išduoti *apie* 235 verslo liudijimai mieste. Pažymėtina, jog 2011-2014 m. tiek Prienų rajono savivaldybėje, tiek Prienų mieste išduotų verslo liudijimų skaičius didėjo: Prienų rajono savivaldybėje ir Prienų mieste padidėjo 16,7 proc. Tai atskleidžia stiprėjančius verslumo gebėjimus tarp gyventojų.

Viešosios infrastruktūros apžvalga. Prienai – didžiausias Prienų rajono miestas. Prienų miestas yra padalintas į 9 seniūnaitijas: J. Basanavičiaus, Centro, Dvariuko, Kalniečių, Kęstučio, F. Martišiaus, Paprienės, Sodininkų, Stadiono. Didžioji Prienų dalis yra išsidėsčiusi kairiajame Nemuno krante, dešiniajame yra tik Paprienės mikrorajonas.

Prienų mieste kultūros paslaugas teikia Prienų kultūros ir laisvalaikio centras bei Prienų krašto muziejus. Prienuose yra Prienų Justino Marcinkevičiaus viešoji biblioteka. Pastarosios organizacijos aktyviai rūpinasi sociokultūriniu Prienų miesto gyventojų užimtumu organizuodami įvairias miesto šventes, į kurias yra įtraukiamos įvairios gyventojų grupės.

Prienų mieste veikia Prienų Kristaus apsireiškimo bažnyčia, vienerios kapinės.

Švietimo paslaugas Prienuose teikia 11 įstaigų. Mieste veikia gimnazija, progimnazija, pagrindinė mokykla, specialioji mokykla, meno mokykla, kūno kultūros ir sporto centras, švietimo

centras, pedagoginė psichologinė tarnyba, 3 vaikų lopšeliai-darželiai. Taip pat mieste yra 5 jaunimo organizacijos, 6 sporto klubai.

Prienų miesto sveikatos priežiūros ir socialinių įstaigų tinklas yra pakankamai išvystytas bei užtikrina paslaugų praeinamumą. Pagrindinės sveikatos ir socialinės priežiūros paslaugas teikiančios organizacijos yra išsidėsčios miesto centrinėje dalyje. Veikia VšĮ Prienų ligoninė, VšĮ Prienų rajono pirminės sveikatos priežiūros centras, Prienų rajono greitosios medicinos pagalbos skyrius. Taip pat Prienuose yra įsikūrusios privačios klinikos ir medicininiai kabinetai (S-9).

Prienų globos namai yra savivaldybinė socialinės globos įstaiga, kuri teikia senyvo amžiaus neįgaliojo asmens išlaikymo ir asmenų, kuriems nustatytas nuolatinės specialiosios slaugos poreikis, priežiūrą.

Nemuno kairiajame krante, Kranto gatvėje, netoli Prienų tilto stovi buvęs Prienų dvaras. Prienų dvarvietė yra vienoje svarbiausių istorinių miesto dalių. Čia išlikęs mūrinis vandens malūnas. Trijų aukštų pastatą iš vakarų supa miesto parkas su tvenkiniais, buvusi piliavietė, pietuose - Revuonos upelio slėnis. 1992 m. Prienų parko ir vandens malūno liekanų kompleksas buvo įtrauktas į Kultūros paveldo registrą.

Prie reprezentacinių ir rekreacinių objektų priskiriamas miesto Revuonos parkas. Siekiant parką pritaikyti gyventojų poreikiams planuojama atnaujinti parko inventorių, padaryti patrauklesnį lankytojams.

Svarbiausios gyventojų ir verslo aptarnavimo įstaigos yra išsidėsčios Prienų miesto centre. Šios įstaigos yra gausiai lankomos gyventojų ir verslo atstovų, todėl svarbu užtikrinti, kad jos teiktų ne tik aukštos kokybės paslaugas, bet ir būtų teikiamos patrauklioje, sutvarkytoje aplinkoje. Pažymėtina, jog Prienų miestas turi potencialo vystyti kurti ir vystyti vietinį ir atvykstamąjį turizmą, nes Prienų miesto dalis įeina į Nemuno kilpų regioninį parką. Todėl turizmo vystymas gali būti viena iš sričių, kurios vystymas gali prisidėti prie nedarbo ir socialinės atskirties mažinimo.

3.2 SSGG

Remiantis atlikta miesto esamos demografinės, socialinės ir ekonominės situacijos analize, buvo išskirtos Prienų miesto stiprybės, silpnybės, galimybės ir grėsmės bei sudaryta stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių matrica, kurioje prie kiekvieno veiksnio pateiktas įvertinimas pagal 5 balų sistemą, kur 5 reiškia labai svarbus veiksnys, 1 – mažai svarbus veiksnys. Atliekant stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių analizę, buvo atsižvelgiama ir į Kauno integruotą teritorijų vystymo programą, Kauno regiono plėtros planą iki 2020 m. ir Prienų rajono savivaldybės 2011-2019 m strateginį plėtros planą.

STIPRYBĖS	SILPNYBĖS
1. Patogi miesto strateginė - geografinė padėtis: miestas nutolęs nuo Prienų nutolęs apie 32,1 km, nuo Kauno - apie 39,3 km, nuo Marijampolės - apie 41,9 km, nuo Vilniaus - apie 98,7 km. (S-1) *Įvertinimas - 4* 2. Teigiami migracijos rodikliai mieste, kurie leidžia daryti išvadą, jog miestas turi potencialo tapti darbingų žmonių miestu. (S-7) *Įvertinimas - 4* 3. Pakankamas viešąsias paslaugas teikiančių įstaigų tinklas: sveikatos, socialinių	1. Mažėjantis gyventojų skaičius mieste - nepakankamai patraukli miesto gyvenamoji ir darbo aplinka. (S-2) *Įvertinimas - 4* 2. Senstantys miesto gyventojai bei jaunimo nenoras likti mieste dėl sudėtingesnių įsidarbinimo galimybių. (S-3, S-4) *Įvertinimas - 5* 3. Neigiama natūrali gyventojų kaita, kuri sietina su mažėjančiu gyventojų skaičiumi mieste bei gyventojų nenoru kurti šeimas ir

paslaugų, švietimo, sporto ir pan. (S-9) *Įvertinimas - 5* 4. Mieste vyraujantis smulkus ir vidutinis verslas, kuris yra vienas svarbiausių ekonomikos skatinimo elementų. (S-8) *Įvertinimas - 5* 5. Mažėjantis registruotų bedarbių skaičius atskleidžia gerėjančią situaciją darbo rinkoje bei teigiamus aktyvių darbo rinkos priemonių ir užimtumo skatinimo iniciatyvų rezultatus. (S-10) *Įvertinimas - 5*	gyventi Prienų mieste. (S-5) *Įvertinimas - 4* 4. Didelė socialinę atskirtį patiriančių žmonių dalis, gilinanti miesto socialines, ekonomines problemas. (S-6) *Įvertinimas - 5*
GALIMYBĖS	**GRĖSMĖS**
1. Patogi geografinė padėtis ir tiesioginiai ryšiai su didžiaisiais miestais leidžia tikėtis nemažos urbanistinės plėtros, susietos su gyvenamąja statyba, aktyvia pramonės ir logistikos veikla. *Įvertinimas - 4* 2. Įgyvendinti į įvairias bedarbių grupes (jaunimas, ilgalaikiai bedarbiai ir kt.) nukreiptas užimtumo skatinimo priemones. *Įvertinimas - 5* 3. Skatinti bendruomenių tarpusavio bendravimą ir bendradarbiavimą, siekiant spręsti mieste egzistuojančias socialines ir ekonomines problemas. *Įvertinimas - 4* 4. Skatinti socialinės rizikos ir socialinę atskirtį patiriančių asmenų socialinę integraciją bei užimtumą. *Įvertinimas - 5* 5. Skatinti gyventojų verslumą, naujų įmonių ir darbo vietų kūrimąsi. *Įvertinimas - 5* 6. Plėtoti psichosocialines ir sociokultūrines paslaugas mieste. *Įvertinimas - 5* 7. Skatinti savanorytės veiklą ir savipagalbos grupių kūrimąsi, siekiant prisidėti prie socialinių problemų sprendimo mieste. *Įvertinimas - 4* 8. Skatinti socialinių partnerių bendradarbiavimą, siekiant spręsti mieste vyraujančias socialines ir ekonomines problemas. *Įvertinimas - 4* 9. Skatinti bendradarbiavimą su verslo partneriais, siekiant skatinti gyventojų užimtumą ir verslumą. *Įvertinimas - 4* 10. Plėsti ir tobulinti informacijos prieinamumo ir sklaidos kanalus, socialiniais ir	1. Nepakankamas finansavimas viešojo sektoriaus ir nevyriausybinių organizacijų užimtumo ir verslumo skatinimo iniciatyvoms įgyvendinti. *Įvertinimas - 4* 2. Nepakankama komunikacija ir veiksmų derinimas tarp verslo ir socialinių partnerių. *Įvertinimas - 4* 3. Nepakankamas bendruomenės, nevyriausybinių organizacijų iniciatyvumas bei aktyvumas. *Įvertinimas - 5* 4. Vietos valdžios ir verslo bei socialinių partnerių „nesusikalbėjimas“. *Įvertinimas - 4* 5. Gyventojų pasyvumas ir nenoras prisidėti prie problemų sprendimo. *Įvertinimas - 5* 6. Visuomenės abejingumas ir netolerancija socialinę atskirtį patiriantiems asmenims. *Įvertinimas - 5* 7. Nepakankama informacijos sklaida tarp asmenų, kuriems siekiama padėti išspręsti savo socialines ir/ar ekonomines problemas. *Įvertinimas - 4*

ekonominiais klausimais. *Įvertinimas - 4* 11. Šviesti ir informuoti bendruomenę siekiant paskatinti socialiai pažeidžiamų žmonių integraciją. *Įvertinimas - 4* 12. Vietinio ir atvykstamojo turizmo kūrimo ir plėtojimo galimybės siekiant prisidėti prie miesto patrauklumo didinimo ir naujų darbo vietų sukūrimo. *Įvertinimas - 4*	

Prienų miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategija tiesiogiai papildo ir prisideda prie Kauno regiono integruotos teritorijų vystymo programos (patvirtintos Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2015 m. rugsėjo 9 d. įsakymu Nr. 1V-709) ir šių konkrečių tikslų ir uždavinių:

Kauno regiono integruotos teritorijų vystymo programos tikslai	**Kauno regiono integruotos teritorijų vystymo programos uždaviniai**
1. Tikslas: Padidinti gyventojų verslumą ir užimtumą, kuriant ir išlaikant darbo vietas, didinant verslo įvairovę ir darbo vietų pasiekiamumą	1.1.Uždavinys: Pritraukti investicijas, pertvarkant pagrindines miestų viešąsias erdves ir aktyvinant miestų traukos centrus 1.2. Uždavinys: Gerinti darbo jėgos judėjimo galimybes, nedidinant neigiamo poveikio aplinkai

Prienų miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategija tiesiogiai papildo ir prisideda prie Kauno regiono plėtros plano iki 2020 metų (patvirtintas Kauno regiono plėtros tarybos 2010 m. gegužės 25 d. sprendimu Nr.1) tikslų ir uždavinių:

Kauno regiono plėtros plano tikslai	**Kauno regiono plėtros plano uždaviniai**
Prioritetas. PAŽANGI EKONOMIKA 1.1. Plėtoti Kauno regioną kaip mokslo ir verslo partneryste pagrįstą aukštos pridėtinės vertės pramonės kraštą	1.1.2. Sudaryti sąlygas modernios bei konkurencingos pramonės plėtotei, investicijoms, kuriant darbo vietas, socialiai atsakingą verslą, užtikrinant darnią ir kompleksišką regiono plėtrą
Prioritetas. PAŽANGI EKONOMIKA 1.2. Sudaryti palankias sąlygas smulkaus ir vidutinio verslo įmonių plėtrai	1.2.1. Gerinti verslo aplinkos sąlygas, įgalinančias plėtotis smulkiam ir vidutiniam verslui bei didinti jo konkurencingumą.
Prioritetas. GYVENIMO KOKYBĖ 2.3. Užtikrinti teikiamų socialinių paslaugų prieinamumą	2.3.1. Plėtoti socialines paslaugas, skirtas socialiai pažeidžiamų grupių asmenų integravimui į regiono socialinį ir ekonominį gyvenimą
Prioritetas. GYVENIMO KOKYBĖ 2.5. Plėtoti socialinę infrastruktūrą ir bendruomenines iniciatyvas, skirtas gyventojų gyvenimo kokybės ir gyvenamosios aplinkos gerinimui	2.5.2. Remti bendruomenines iniciatyvas ir prevencines bei edukacines programas

Taip pat Prienų miesto vietos veiklos grupė tiesiogiai prisideda ir papildo Prienų rajono savivaldybės 2011-2019 m. strateginio plėtros plano tikslų ir uždavinių:

Prienų rajono savivaldybės 2011-2019 m. strateginio plėtros plano tikslai	Prienų rajono savivaldybės 2011-2019 m. strateginio plėtros plano uždaviniai
2.1. . Skatinti rajono gyventojų verslumą bei vietos ekonomikos konkurencingumą	1.1.1. Skleisti informaciją apie verslo plėtros galimybes rajone. 1.1.2. Skatinti mokymo, informavimo paslaugų verslo sektoriaus atstovams plėtrą. 1.1.3. Gerinti verslo aplinkos sąlygas, įgalinančias plėtotis verslą bei didinti jo konkurencingumą.
1.2. Skatinti turizmo plėtrą Prienų rajone	1.2.1.Kompleksiškai sutvarkyti paveldo objektus ir pritaikyti juos turizmui 1.2.2. Sutvarkyti viešąją infrastruktūrą ir pritaikyti turistų ir bendruomenės poreikiams 1.2.3. Sukurti turizmo informacinę sistemą ir stiprinti rajono identitetą 1.2.4. Konkurencingų turizmo produktų ir paslaugų kūrimas vystant viešojo ir privataus sektorių bendradarbiavimą

4. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS TIKSLAI, UŽDAVINIAI, IR JŲ ĮGYVENDINIMO STEBĖSENOS RODIKLIAI BEI INTEGRUOTO IR NOVATORIŠKO STRATEGIJOS POBŪDŽIO APIBŪDINIMAS

4.1VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS TIKSLAI, UŽDAVINIAI IR JŲ ĮGYVENDINIMO STEBĖSENOS RODIKLIAI

Prienų miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategijai nustatyti tikslai ir uždaviniai bei jų įgyvendinimo stebėsenos rodikliai. Strategijos tikslai yra nustatyti remiantis teritorijos poreikių ir galimybių analize, įvertinant išorinius aplinkos pokyčius (galimybes ir grėsmes) bei turimus išteklius. Todėl galima teigti, jog strategijoje nustatyti tikslai ir uždaviniai yra realūs ir įgyvendinami, jų pasiekimai yra išmatuojami, o išorinės galimybės ir turimi ištekliai yra įvertinti. Strategijoje yra nustatyti 2 tikslai, kuriais siekiama prisidėti prie nedarbo mažinimo ir socialinės integracijos didinimo.

Nustatant strategijos tikslus ir uždavinius, remtasi stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių ryšiais, kurie nagrinėjami taip: (1) kaip panaudoti stiprybes galimybėms įgyvendinti; (2) kaip ištaisyti silpnybes pasinaudojant galimybėmis; (3) kaip panaudoti stiprybes grėsmėms sumažinti; (4) kokias silpnybes reikia pašalinti, kad sumažėtų grėsmės. Nustatant tikslus ir uždavinius buvo svarstomos visos įmanomos tikslų ir uždavinių alternatyvos, pasirenkant optimaliausius strategijos sprendinius.

Stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių analizė, bendruomenės įtraukimas į strategijos rengimą leido išskirti pagrindinius poreikius (žiūrėti. 4.1.1. lentelę). Remiantis minėtais vertinimo kriterijais, vienas didžiausių poreikių yra stiprinti ir gerinti socialinę situaciją (remiantis SSGG

analizės silpnybėmis) bei skatinti Alytaus miesto gyventojų užimtumą ir verslumą (remiantis SSGG analizės galimybėmis). Toliau pateikiami Prienų miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros tikslai ir uždaviniai (žiūrėti 4.1.2. lentelę).

4.1.1. lentelė. Prienų miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategijos prioritetinės kryptys

Vietos veiklos grupės teritorijos plėtros poreikių nustatymas (prioritetine tvarka)	Poreikį pagrindžiantys vietos veiklos grupės teritorijos stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių teiginiai (Nr.)
Mažinti nedarbą skatinant dalyvavimą užimtumo iniciatyvose (įgyjant reikiamų kompetencijų ir įgūdžių; skatinant kurtis darbo vietas)	1, 2, 4, 5 stiprybės, 1, 2, 3 silpnybės, 1, 2, 5, 8, 9, 12 galimybės, 1, 2, 4 grėsmės
Socialinių ir kitų paslaugų teikimas siekiant mažinti socialinę atskirtį mieste (stiprinti tėvų socialinių įgūdžius, sudaryti palankias augimo ir vystymosi sąlygas vaikams ir jaunimui)	3 stiprybė, 4 silpnybės, 3, 4, 6, 7, 10, 11 galimybės, 3, 5, 6, 7 grėsmės

4.1.2. lentelė. Prienų miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategijos tikslai ir uždaviniai

1.TIKSLAS	METAI	
UŽTIKRINTI SOCIALINIŲ IR KITŲ PASLAUGŲ, SKIRTŲ SOCIALINĖJE ATSKIRTYJE ESANTIEMS ASMENIMS, TEIKIMĄ MAŽINANT NEIGIAMĄ SOCIALINĘ SITUACIJĄ MIESTE	2017	2022
Tikslo įgyvendinimas leis išnaudoti atliktoje stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių analizėje nustatytą *stiprybę*, jog mieste yra pakankamas viešąsias paslaugas teikiančių įstaigų tinklas: sveikatos, socialinių paslaugų, švietimo, sporto plėtojant psichosocialines ir sociokultūrines paslaugas mieste (išnaudoti *galimybę*) bei prisidės prie didelės socialinę atskirtį patiriančių žmonių dalies, gilinančios miesto socialines ir ekonomines problemas, dalies sumažinimo (sumažinti *silpnybę*). Tai gali turėti įtakos gyventojų aktyvumui ir norui prisidėti prie problemų sprendimo bei visuomenės neabejingumo ir tolerancijos ugdymo socialinę atskirtį patiriantiems asmenims (sumažinti *grėsmes*).		
Įvertinti alternatyvūs tikslai: (1) užtikrinti socialinių ir kitų paslaugų, skirtų socialinėje atskirtyje esantiems asmenims, teikimą mažinant neigiamą socialinę situaciją mieste (2) užtikrinti kultūrinių renginių organizavimą, skirtą socialinėje atskirtyje esantiems asmenims, siekiant socialinės integracijos užtikrinimo, (3) užtikrinti specialistų, dirbančių su socialinės atskirties grupe, kvalifikacijos kėlimą siekiant socialinės integracijos užtikrinimo. (2) tikslas orientuotas į kultūrines paslaugas, (3) į specialistų kvalifikaciją, tačiau atsižvelgiant į tai, jog mieste auga socialinės rizikos šeimų skaičius – kas rodo nepalankią socialinę situaciją mieste, pasirinktas (1) tikslas, kuriuo siekiama plėsti socialines ir kitas paslaugas.		
Tikslinė grupė: • *Socialinę atskirtį patiriantys asmenys (neįgalieji, socialinės rizikos suaugę asmenys, vienišos motinos, darbingų gyventojų šeimos nariai, kurie dėl amžiaus, neįgalumo ar kitų priežasčių negali rūpintis asmeniniu gyvenimu, pabėgėliai)*		
Tikslas tiesiogiai prisideda prie Kauno regiono plėtros plano iki 2020 metų 2.3. Tikslo: Užtikrinti teikiamų socialinių paslaugų prieinamumą 2.3.1. Uždavinio: Plėtoti socialines paslaugas, skirtas socialiai pažeidžiamų grupių asmenų integravimui į regiono socialinį ir ekonominį gyvenimą (strategija numatytais veiksmais taip pat siekiama plėsti socialines ir kitas paslaugas, siekiant įgalinti socialinėje atskirtyje esančius asmenis) ir 2.5. Tikslo: Plėtoti socialinę infrastruktūrą ir bendruomenines iniciatyvas, skirtas gyventojų gyvenimo kokybės ir gyvenamosios aplinkos gerinimui 2.5.2. Uždavinio: Remti bendruomenines iniciatyvas ir prevencines bei edukacines		

programas (strategijoje numatyti veiksmai yra paremti bendruomenės iniciatyva ir iš bendruomenės kylančiais poreikiais). Išvardinti Kauno regiono plėtros plano iki 2020 m. tikslai ir uždaviniai atitinka Prienų miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategijos 1.1. Uždavinį.

Efekto rodikliai:

- Socialinės pašalpos gavėjų skaičius, tenkantis 1.000-iui gyventojų; Planuojama, jog 2022 metais 1000-iui gyventojų teks 105 socialinės pašalpos gavėjai. 2014 metais 1000-iui gyventojų teko 117 socialinių pašalpų gavėjų. Atsižvelgiant į 2011-2014 m. socialinių pašalpų sumažėjimą 25,2 proc., planuojama, jog iki 2022 metų bus fiksuojamas ne mažesnis kaip 10 proc. socialinių pašalpų gavėjų skaičiaus sumažėjimas.

Rezultato rodikliai

- Socialinių partnerių organizacijose ar NVO savanoriaujantys dalyviai (vietos bendruomenės nariai) praėjus 6 mėnesiams po dalyvavimo ESF veiklose; Planuojama į tikslo veiklas įtraukti ne mažiau kaip 200 dalyvių, iš kurių 7 savanoriaus socialinių partnerių organizacijose, t.y. 2022 metais planuojamas 14 proc. pokytis (skaičiuojant pagal rodiklių apskaičiavimo metodiką 7/50*100).
- Darbingi asmenys (vietos bendruomenės nariai), kurių socialinė atskirtis sumažėjo dėl projekto veiklų dalyvių dalyvavimo projekto veiklose (praėjus 6 mėnesiams po projekto veiklų dalyvių dalyvavimo ESF veiklose)". Planuojama į tikslo veiklas įtraukti ne mažiau kaip 200 dalyvių, iš kurių 6 dalyvių socialinė atskirtis bus sumažėjusi, t.y. 2022 metais planuojamas 12 proc. pokytis (skaičiuojant pagal rodiklių apskaičiavimo metodiką 6/50*100).
- Mažėjantis socialinės rizikos šeimų ir jose augančių vaikų skaičius. Planuojama, jog 2022 metų pabaigoje bus fiksuojamas 5 proc. socialinėse rizikos šeimose gyvenančių vaikų mažėjimo skaičiaus pokytis bei 3 proc. socialinės rizikos šeimų skaičiaus mažėjimo pokytis (2011-2014 m. socialinės rizikos šeimų skaičius išaugo 10,6 proc., vaikų, augančių socialinės rizikos šeimose skaičius sumažėjo 6,1 proc. – remiantis šiomis tendencijomis, planuojama, jog suteiktos socialinės paslaugos prisidės prie šios tikslinės grupės skaičiaus mažėjimo ir pastaroji grupė sumažės sekančiai: 5 proc. (socialinės rizikos šeimos) ir 3 proc. (vaikų, augančių socialinės rizikos šeimose).

1.1.UŽDAVINYS	**METAI**	
TEIKTI SOCIALINES IR SOCIOKULTŪRINES PASLAUGAS SOCIALINĖJE ATSKIRTYJE DĖL AMŽIAUS, NEĮGALUMO, SOCIALINĖS RIZIKOS IR (AR) SKURDO (BEI KITŲ VEIKSNIŲ) ESANTIEMS ASMENIMS	**2017**	**2022**

Uždavinys skirtas silpnybės „*Didelė socialinę atskirtį patiriančių žmonių dalis, gilinanti miesto socialines, ekonomines problemas*" sprendimui.

Įvertinti alternatyvūs uždaviniai: (1) teikti socialines ir sociokultūrines paslaugas socialinėje atskirtyje dėl amžiaus, neįgalumo, socialinės rizikos ir (ar) skurdo (bei kitų veiksnių) esantiems asmenims, siekiant prisidėti prie psichoemocinės būklės pagerinimo, (2) plėsti socialines paslaugas, skirtas neįgaliems asmenims, siekiant pagerinti jų socialinę integraciją, (3) skatinti socialinės atskirties asmenų dalyvavimą savanoriškoje veikloje, siekiant jų socialinės integracijos. (2) uždavinys yra orientuotas į neįgaliųjų tikslinę grupę, (3) siekia paskatinti savanorišką veiklą bendruomenėje, todėl pasirinktas (1) uždavinys, kuris siekia atliepti socialinės atskirtyje esančių asmenų poreikius teikiant jiems socialinę ir sociokultūrinę pagalbą.

Uždaviniui priskiriamas tikslo rezultatas:

- Socialinės rizikos šeimų ir jose augančių vaikų skaičius. Planuojama, jog 2022 metų pabaigoje bus fiksuojamas 5 proc. socialinėse rizikos šeimose gyvenančių vaikų mažėjimo

skaičiaus pokytis bei 3 proc. socialinės rizikos šeimų skaičiaus mažėjimo pokytis (2011-2014 m. socialinės rizikos šeimų skaičius išaugo 10,6 proc., vaikų, augančių socialinės rizikos šeimose skaičius sumažėjo 6,1 proc. – remiantis šiomis tendencijomis, planuojama, jog suteiktos socialinės paslaugos prisidės prie šios tikslinės grupės skaičiaus mažėjimo ir pastaroji grupė sumažės sekančiai: 5 proc. (socialinės rizikos šeimos) ir 3 proc. (vaikų, augančių socialinės rizikos šeimose).
Produkto rodikliai: • BIVP projektų veiklų dalyviai (įskaitant visas tikslines grupes). 2022 m. pabaigoje į projekto veiklas įtraukti ne mažiau kaip 200 dalyvių. • Projektų, kuriuos visiškai arba iš dalies įgyvendino socialiniai partneriai ar NVO skaičius. 2022 m. planuojama, jog 8 projektus bus visiškai arba iš dalies įgyvendinę socialiniai partneriai ar NVO. • Naujai sukurtų (išplėstų) psichosocialinių ir sociokultūrinių paslaugų skaičius. 2022 m. planuojama, jog bus sukurtos 1 nauja socialinė paslauga. • Suorganizuoti sociokultūriniai renginiai. Planuojama, jog 2022 m. pabaigoje bus suorganizuota 20 sociokultūrinių renginių.
2.TIKSLAS ĮGYVENDINTI UŽIMTUMO INICIATYVAS, SIEKIANT PAGERINTI DARBINGŲ BEDARBIŲ IR NEAKTYVIŲ ASMENŲ ĮSIDARBINIMO GALIMYBES — **METAI** 2017 – 2022
Tikslo įgyvendinimas leis išnaudoti atliktoje stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių analizėje nustatytą *stiprybę*, jog mažėjantis registruotų bedarbių skaičius atskleidžia gerėjančią situaciją darbo rinkoje bei teigiamus aktyvių darbo rinkos priemonių ir užimtumo skatinimo iniciatyvų rezultatus, kas leidžia skatinti gyventojų verslumą, naujų įmonių ir darbo vietų kūrimąsi (išnaudoti *galimybę*) bei prisidės prie jaunimo iniciatyvos likti ir dirbti mieste (sumažinti *silpnybę*). Tai gali turėti įtakos verslumo iniciatyvų įgyvendinimui bei prisidėti prie viešojo sektoriaus ir nevyriausybinių organizacijų užimtumo iniciatyvų įgyvendinimo (sumažinti *grėsmes*).
Įvertinti alternatyvūs tikslai: (1) įgyvendinti užimtumo iniciatyvas, siekiant pagerinti darbingų bedarbių ir neaktyvių asmenų įsidarbinimo galimybes, (2) įgyvendinti neformalaus švietimo veiklas, siekiant padidinti užimtumą mieste, (3) įgyvendinti verslumą skatinančias iniciatyvas, prisidedančias prie nedarbo rodiklių mažinimo. (2) tikslas yra nukreiptas į neformalų švietimą, (3) siekia verslumo paskatinimo, o (1) tikslas siekia įgyvendinti užimtumo veiklas, nukreiptas tiek į neformalų švietimą, tiek į verslumo skatinimą. Todėl ir pasirinktas (1) tikslas.
Tikslinė grupė: • *Nedirbantis, nestudijuojantis ir nesimokantis jaunimas.* • *Darbingi bedarbiai ir neaktyvūs darbingo amžiaus asmenys* • *Savarankišką veiklą ar verslą pradedantys asmenys.* • *Darbingi Prienų miesto gyventojai, kurių namų ūkio pajamos neviršija namų ūkio skurdo rizikos ribos.*
Tikslas tiesiogiai prisideda prie Kauno regiono integruotos teritorijų vystymo programos 1. Tikslo: Padidinti gyventojų verslumą ir užimtumą, kuriant ir išlaikant darbo vietas, didinant verslo įvairovę ir darbo vietų pasiekiamumą 1.1.Uždavinio: Pritraukti investicijas, pertvarkant pagrindines miestų viešąsias erdves ir aktyvinant miestų traukos centrus 1.2. Uždavinio: Gerinti darbo jėgos judėjimo galimybes, nedidinant neigiamo poveikio aplinkai. Sutvarkyta miesto viešoji

erdvė ir pagerintos darbo jėgos judėjimo galimybės leis užtikrinti strategijoje numatytų veiksmų įgyvendinimą, t.y. Kauno regiono integruotos teritorijų vystymo programos įgyvendinti tikslai turės tęstinumą įgyvendinant strategijos veiksmus.
Taip pat tikslas prisideda prie Kauno regiono plėtros plano iki 2020 metų 1.1. Tikslo: Plėtoti Kauno regioną kaip mokslo ir verslo partneryste pagrįstą aukštos pridėtinės vertės pramonės kraštą 1.1.2. Uždavinio:Sudaryti sąlygas modernios bei konkurencingos pramonės plėtotei, investicijoms, kuriant darbo vietas, socialiai atsakingą verslą, užtikrinant darnią ir kompleksišką regiono plėtrą (strategija taip pat bus siekiama skatinti socialiai atsakingą verslą, t.y. organizuojant mokymus naujai verslą pradedantiems asmenims, bus akcentuojama socialiai atsakingo verslo svarba) ir 1.2. Tikslo: Sudaryti palankias sąlygas smulkaus ir vidutinio verslo įmonių plėtrai 1.2.1.Uždavinio: Gerinti verslo aplinkos sąlygas, įgalinančias plėtotis smulkiam ir vidutiniam verslui bei didinti jo konkurencingumą (strategija siekiama paskatinti neaktyvius darbingus asmenis, ar asmenis, gyvenančius ties skurdo riba ar verslą pradedančius asmenis imtis smulkaus verslo, t.y. skatinamas įvairių idėjų įgyvendinimas pasitelkiant pagalbą ir paramą).
Taip pat tikslas yra susijęs su Prienų rajono savivaldybės 2011-2019 m. strateginio plėtros plano 1.1 Tikslo: Skatinti rajono gyventojų verslumą bei vietos ekonomikos konkurencingumą 1.1.1.Uždaviniu: Skleisti informaciją apie verslo plėtros galimybes rajone, 1.1.2. Uždaviniu: Skatinti mokymo, informavimo paslaugų verslo sektoriaus atstovams plėtrą, 1.1.3. Uždaviniu: Gerinti verslo aplinkos sąlygas, įgalinančias plėtotis verslą bei didinti jo konkurencingumą (strategija siekiama vystyti konsultacijų tinklą bei padėti pradedantiems verslininkams ar asmenims, kurie pradeda savarankišką veiklą) bei 1.2. Tikslo: Skatinti turizmo plėtrą Prienų rajone 1.2.1.Uždavinio: Kompleksiškai sutvarkyti paveldo objektus ir pritaikyti juos turizmui 1.2.2. Uždaviniu: Sutvarkyti viešąją infrastruktūrą ir pritaikyti turistų ir bendruomenės poreikiams, 1.2.3. Uždaviniu: Sukurti turizmo informacinę sistemą ir stiprinti rajono identitetą, 1.2.4. Uždaviniu: Konkurencingų turizmo produktų ir paslaugų kūrimas vystant viešojo ir privataus sektorių bendradarbiavimą (strategija siekiama prisidėti prie turizmo plėtros skatinimo paruošiant gidus bei skatinant turizmo verslo plėtrą mieste).
Išvardinti programos ir planų tikslai ir uždaviniai yra tiesiogiai susiję su strategijos 2 tikslo 2.1. ir 2.2. uždaviniais.

Efekto rodikliai:

- Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis (proc.). 2022 m. pabaigoje planuojama, jog registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis bus 10,2 proc. 2011 m. registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus asmenų santykis siekė 16,8 proc., 2014 m. – 12,4. Minėtu laikotarpiu buvo stebimas registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykio mažėjimas (4,4), todėl iki 2022 m. pabaigos planuojamas 2,2 mažėjimas.

Rezultato rodikliai:

- BIVP projektų veiklų dalyviai, kurių padėtis darbo rinkoje pagerėjo praėjus 6 mėnesiams po dalyvavimo ESF veiklose. Planuojama į tikslo veiklas įtraukti ne mažiau kaip 100 dalyvių, iš kurių 12 asmenų (ne mažiau kaip) padėtis darbo rinkoje pagerės, t.y. 2022 m. pabaigoje planuojamas 20 proc. pokytis (skaičiuojant pagal rodiklių apskaičiavimo metodiką 12/60*100).
- Socialinių partnerių organizacijose ar NVO savanoriaujantys dalyviai (vietos bendruomenės nariai) praėjus 6 mėnesiams po dalyvavimo ESF veiklose. Planuojama į tikslo veiklas įtraukti ne mažiau kaip 100 dalyvių, iš kurių 7 savanoriaus socialinių partnerių organizacijose, t.y. 2022 metais planuojamas 11,6 proc. pokytis (skaičiuojant pagal rodiklių apskaičiavimo metodiką 7/60*100).

- Veikiančių ūkio subjektų tenkančių 1000-iui Prienų miesto gyventojų skaičiaus augimas. Planuojama, jog 2022 m. pabaigoje 1000-iui Prienų miesto gyventojų teks 52,6 veikiančių įmonių subjektų. 2014 m. 1000-iui Prienų miesto gyventojų teko apie 52 veikiantys ūkio subjektai (2013 m. – 49,6). 2013-2014 m. laikotarpiu pastebimas 2,4 pokytis 1000-iui gyventojų. Siekiama, jog iki 2022 m. bus 1,2 proc. pokytis tenkantis 1000-iui gyventojų. Prienų rajono savivaldybėje 2014 m. buvo 489 veikiantys ūkio subjektai (2013 m. – 477).
- Savarankišką veiklą pradėjusių asmenų skaičius tenkantis 1000-iui gyventojų. 2011 m. 1000-iui Prienų miesto gyventojų teko *apie* 23,7 verslo liudijimus (t.y. mieste buvo išduota *apie* 235 verslo liudijimai), 2014 m. – *apie* 29 (mieste buvo išduota *apie* 273 verslo liudijimų). Planuojama, jog 2022 metų pabaigoje 1000-iui Prienų miesto gyventojų teks 34 verslo liudijimas

2.1.UŽDAVINYS	**METAI**	
SKATINTI IR ĮTRAUKTI DARBINGUS BEDARBIUS IR NEAKTYVIUS ASMENIS Į NEFORMALAUS ŠVIETIMO VEIKLAS	**2017**	**2022**

Uždaviniu siekiama išnaudoti stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių analizėje nustatytą stiprybę „Mažėjantis registruotų bedarbių skaičius atskleidžia gerėjančią situaciją darbo rinkoje bei teigiamus aktyvių darbo rinkos priemonių ir užimtumo skatinimo iniciatyvų rezultatus“.

Įvertinti alternatyvūs uždaviniai:
(1) įgyvendinti neformaliojo švietimo iniciatyvas skirtas darbingų bedarbių ir neaktyvių asmenų užimtumui didinti, (2) įgyventi neformaliojo švietimo iniciatyvas skirtas vyresnio amžiaus asmenų persikvalifikavimui (3) įgyvendinti neformaliojo švietimo iniciatyvas skirtas mokyklinio amžiaus jaunimui (nuo 16 m.) stiprinant jų integraciją į darbo rinką. (2) uždavinys yra orientuotas į vyresnio amžiaus asmenis ir jų persikvalifikavimą, (3) siekia suteikti neformalaus švietimo paslaugas mokyklinio amžiaus asmenims (nuo 16 m.), siekiant paruošti darbo rinkai, o (1) uždavinys orientuojasi į pažeidžiamą grupę, t.y. darbingus bedarbius ir neaktyvius asmenis, tarp kurių gali būti tiek vyresnio amžiaus asmuo, tiek mokyklinio amžiaus jaunuolis, kuris nesimoko ir nedirba. Siekiant suteikti kuo daugiau paslaugų socialiai pažeidžiamoms grupėms, nenustenat amžiaus kriterijų, buvo pasirinktas (1) uždavinys.

Uždaviniui priskiriamas tikslo rezultatas:

- Savarankišką veiklą pradėjusių asmenų skaičius tenkantis 1000-iui gyventojų. 2011 m. 1000-iui Prienų miesto gyventojų teko *apie* 23,7 verslo liudijimus (t.y. mieste buvo išduota *apie* 235 verslo liudijimai), 2014 m. – *apie* 29 (mieste buvo išduota *apie* 273 verslo liudijimų). Planuojama, jog 2022 metų pabaigoje 1000-iui Prienų miesto gyventojų teks 34 verslo liudijimas

Produkto rodikliai:

- BIVP projektų veiklų dalyviai (įskaitant visas tikslines grupes). 2022 m. pabaigoje į projekto veiklas įtraukti ne mažiau kaip 50 dalyvių.
- Projektų, kuriuos visiškai arba iš dalies įgyvendino socialiniai partneriai ar NVO skaičius. 2022 m. planuojama, jog 3 projektus bus visiškai arba iš dalies įgyvendinę socialiniai partneriai ar NVO.
- Suorganizuotų gyventojų įsidarbinimo galimybes skatinančių renginių skaičius. Planuojama, jog 2022 m. pabaigoje bus suorganizuoti 30 renginių.

2.2. UŽDAVINYS	**METAI**	
UŽTIKRINTI REIKIAMĄ PAGALBĄ VERSLO AR SAVARANKIŠKOS VEIKLOS KŪRIMO IR PLĖTOJIMO PROCESE	**2017**	**2019**

Uždaviniu siekiama išnaudoti stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių analizėje nustatyta stiprybe „Mieste vyraujantis smulkus ir vidutinis verslas, kuris yra vienas svarbiausių ekonomikos skatinimo elementų“.
Įvertinti alternatyvūs uždaviniai: (1) užtikrinti reikiamą pagalbą verslo ar savarankiškos veiklos kūrimo ir plėtojimo procese, (2) užtikrinti turizmo verslo plėtrą Prienų mieste, skatinant neaktyvių gyventojų verslumą, (3) skatinti verslumo gebėjimų ugdymą pasitelkiant naująsias technologijas. (2) uždavinys orientuotas tik į turizmo verslą, (3) uždaviniu siekiama ugdyti verslumo gebėjimus pasitelkiant naujausias technologijas, kurios deja, ne visais atvejais yra priimtina priemonė bedarbiams ar neaktyviems asmenims, todėl pasirinktas (1) uždavinys, kuriuo siekiama užtikrinti reikiamą pagalbą verslo ar savarankiškos veiklos kūrimo ir plėtojimo procese.
Uždaviniui priskiriamas tikslo rezultatas: • Veikiančių ūkio subjektų tenkančių 1000-iui Prienų miesto gyventojų skaičius. Planuojama, jog 2022 m. pabaigoje 1000-iui Prienų miesto gyventojų teks 52,6 veikiančių įmonių subjektų. 2014 m. 1000-iui Prienų miesto gyventojų teko apie 52 veikiantys ūkio subjektai (2013 m. – 49,6). 2013-2014 m. laikotarpiu pastebimas 2,4 pokytis 1000-iui gyventojų. Siekiama, jog iki 2022 m. bus 1,2 proc. pokytis tenkantis 1000-iui gyventojų. Prienų rajono savivaldybėje 2014 m. buvo 489 veikiantys ūkio subjektai (2013 m. – 477).
Produkto rodikliai: • BIVP projektų veiklų dalyviai (įskaitant visas tikslines grupes). 2022 m. pabaigoje į projekto veiklas įtraukti ne mažiau kaip 50 dalyvių. • Projektų, kuriuos visiškai arba iš dalies įgyvendino socialiniai partneriai ar NVO skaičius. 2022 m. planuojama, jog 3 projektus bus visiškai arba iš dalies įgyvendinę socialiniai partneriai ar NVO. • Suorganizuotų gyventojų verslumo įgūdžius didinančių renginių skaičius. Planuojama, jog 2022 m. pabaigoje bus suorganizuoti 20 renginių.

4.2 VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS INTEGRUOTUMAS IR NOVATORIŠKUMAS

Integruotumas ir novatoriškumas yra vieni svarbiausių Prienų miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategijos bruožų. Strategijos integruotumas ir novatoriškumas pasižymi tokiais aspektais kaip bendro strateginio tikslo siekimas pasitelkiant daugiasektoriškumą, gerosios patirties sklaidą, principo iš apačios užtikrinimą, gerosios patirties pritaikymą. Strategija siekiama prisidėti prie aktualių Lietuvai ir visai Europos Sąjungai problemų sprendimo ir jų sumažinimo.

Prienų miesto vietos veiklos grupės plėtros strategija siekiama prisidėti prie 2014-2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ 8.6 investicinio prioriteto „Bendruomenės inicijuojamų vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“ 8.6.1. konkretaus uždavinio „Pagerini vietines įsidarbinimo galimybes ir didinti bendruomenių socialinę integraciją, išnaudojant vietos bendruomenių, verslo ir vietos valdžios ryšius“. Pastarasis veiksmų programos uždavinys yra pagrindas siekinys parengtai strategijai, jos tikslams ir uždaviniams bei veiksmams. Siekiant pasiekti nustatytą veiksmų programos uždavinį, strategijos veiksmai yra derinami tarp skirtingų sektorių ir skirtingų tikslinių grupių.

Prienų miesto vietos veiklos grupės plėtros strategija yra orientuota į neįgalius asmenis ir jų šeimos narius, jaunuolius, turinčius specialiųjų poreikius, socialinės rizikos jaunimą, socialinėje atskirtyje esančias šeimas ir kitus socialinėje atskirtyje esančius gyventojus, darbingus bedarbius ir neaktyvius gyventojus, verslą ar savarankišką veiklą pradėjusius asmenis. Tikslinės grupės išskyrimas atskleidžia ir strategijos įvairialypiškumą bei gerosios patirties pritaikymą Prienų mieste. Pavyzdžiui, nėra išvystytas įvairialypė pagalba šeimai – trūksta paslaugų šeimų krizių atveju ar šeimai turint socialinių problemų (specialiųjų poreikių turintį vaiką ar nusikalsti linkusį paauglį ar jaunuolį). Todėl siekiant užtikrinti visokeriopą pagalbą šeimai, siekiama pritaikyti gerąją patirtį ir Prienų mieste dirbant su šeima. Pavyzdžiui, dirbant su nusikalsti linkusiu jaunimu efektyvi priemonė yra sportinė veikla, kurios metu siekiama parodyti ne tik fizinės jėgos, bet ir socialinių įgūdžių svarbą.

Pritaikant gerąją patirties svarbu suprasti ir įvertinti sociokultūrinį kontekstą tiek aplinkoje, tiek viduje, taikytinos patirties galimybes ir grėsmes. Siekiama neatmesti anksčiau nepasiteisinusių idėjų ir veiklų; tai gali būti puikia inovacija kitame kontekste. Todėl nuolatinė diskusija ir bendradarbiavimas tarp Prienų miesto bendruomenės narių yra būtina strategijos rengimo sąlyga. Gerosios patirties visapusiškas įvertinimas ir atsižvelgimas į esamą sociokultūrinį kontekstą leidžia orientuoti veiklas į ilgalaikį problemų sprendimą. Rengiant Prienų miesto vietos veiklos grupės plėtros strategiją buvo vadovaujamasi principu „iš apačios į viršų"– buvo bendradarbiaujama su vietos valdžios ir verslo atstovais, nevyriausybinėmis organizacijomis. Bendradarbiaujant su išvardintais suinteresuotais atstovais buvo prieita prie aktualių miesto problemų iš gyventojų perspektyvos. Tai priartina gyventoją su įgyvendinama politika – gyventojų išsakyti poreikiai ir problemos yra sprendžiamos aukštesniame lygmenyje, plėtojant reikalingas paslaugas. Tai leido iškelti ne tik svarbiausias problemas, bet ir leido konstruoti galimus problemų sprendimų būdus, atsižvelgiant į esamą situaciją, turimus poreikius ir išteklius. Aktyvi diskusija su bendruomene ir iniciatyvų „iš apačios į viršų" realizavimas strategijoje leido apsvarstyti alternatyvas ir pasirinkti tinkamiausias ir optimaliausias veiklas.

Prienų miesto vietos veiklos grupės plėtros strategija siekiama įgalinanti mažiau galimybių turinčius Prienų miesto gyventojus. Pavyzdžiui, Europos Sąjungoje ir Lietuvoje siekiama sumažinti socialinių pašalpų gavėjų skaičių bei išmokamų socialinių pašalpų dydį. Kuris laikas socialinėje atskirtyje esančių socialinės ir (ar) ekonominės problemos buvo sprendžiamomis piniginės socialinės paramos sistemos vystymu. Neabejotinai šiam procesui įtakos turėjo ir tai, jog nuo piniginės socialinės paramos vystėsi ir plėtosi socialinės paslaugos. Pažymėtina, jog išvystyta piniginės socialinės paramos sistema skatino demotyvaciją darbo rinkoje, piktnaudžiavimą mokamomis pašalpomis. Šių procesų pasekmė – gilėjanti socialinė atskirtis, didėjanti socialinė nelygybė, nes teikiama tik piniginė socialinė parama apriboja asmens socialinės integracijos galimybes, t.y. nėra kuriamos paslaugos, skatinančios imtis veiklos, dirbti, stiprinti turimus įgūdžius ir būti reikalingu darbo rinkai. Todėl pastaruoju metu dėmesys yra sutelktas į socialinių paslaugų plėtrą ir socialinėje atskirtyje esančių gyventojų įgalinimą, o ne vien piniginės socialinės paramos teikimą. Tam pasitelkiamos socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo programos, pagalbos paslaugų plėtojimas ir užtikrinimas, profesinio orientavimo ir užimtumo .

Į minėtus siekius yra sutelkta ir Prienų miesto vietos veiklos grupės plėtros strategija. Įgalinimo per socialinių paslaugų plėtojimą siekiama taikant ne kažkokią vieną priemonę, o kelias. Sprendžiant socialinės atskirties problemas, siekiama dirbti su keliomis tikslinėmis grupėmis, taip suteikiant pagalbą, galinčią toliau užtikrinti dalyvavimą užimtumo iniciatyvose. Tai leidžia Prienų miesto vietos veiklos grupės plėtros strategiją laikyti ne tik inovatyvia, bet ir integruota

Taip pat įgyvendintas veiksmų planas turi potencialo prisidėti ir prie ekonomikos augimo. Siekiama aktyviai dirbti su socialinėje atskirtyje esančiais asmenimis, motyvuojant juos aktyviai dalyvauti darbo rinkoje, išnaudoti savo potencialą ir įgyvendinti savo idėjas. Tikima, jog sustiprinti socialiniai įgūdžiai, pakelta vidinė motyvacija ir padidintas pasitikėjimas leis ne tik kurti naujas

darbo vietas sau, bet ir kitoms Prienų miesto gyventojų grupėms, taip skatinant verslumą mieste bei prisidedant prie nedarbo mažinimo. Toks rezultatas neabejotinai yra vienas ženkliausių prisidėjimų prie ekonomikos augimo, nes susikuriama darbo vieta ir padaugėja mokesčių mokėtojų bei skatinamas konkurencingumas.

Užtikrinant kokybišką strategijos įgyvendinimą, projektinių pasiūlymų atrankos ir įgyvendinimo procesas apims ir tolimesnį „iš apačios viršų" principą bei bendruomenių, verslo ir vietos valdžios ryšių bendradarbiavimą. Tikima, jog numatyti Prienų miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategijos veiksmai turės didinamąjį ir „sniego gniūžties" poveikį, t.y. aktualių problemų sprendimo veiklos bus toliau įgyvendinamos ieškant kitų finansavimo šaltinių. Bendradarbiavimo metu bus kuriami ir plėtojami įvairiausi veiklos efektyvinimo metodai, ieškoma bendrų sprendimų projektų įgyvendinimo efektyvumui užtikrinti, skatinamas atvirumas, siekiant visapusiško bendruomenės įsitraukimo. Projektų rezultatų sklaida bus užtikrinama remiantis visuotinumo principu: informacija apie Prienų miesto vietos veiklos grupės teritorijoje vykdytus projektus, pasitelkiant viešinimo veiklas, modernias informacines technologijas, bus prieinama visoje vietos veiklos grupės teritorijoje, nepriklausomai nuo socialinės padėties ir kt. Taip pat siekiama, jog ankstesniu finansavimo etapu modernizuota ir (ar) atnaujinta infrastruktūra būtų panaudota įgyvendinant Prienų miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategijos veiksmus. Veiksmų įgyvendinimo laikas pasirinktas logiškas, atsižvelgiant į bendruomenės poreikius bei kitus veiksmus ir finansiniais ištekliais. Prienų miestų vietos veiklos grupės vietos plėtros strategijos tikslai ir uždaviniai yra susieti su kitais strateginiais dokumentai (Kauno regiono integruota tetirojų vystymo programa, Kauno regiono plėtros planu iki 2020 metų, Prienų rajono savivaldybės 2011-2019 m. strateginiu plėtros planu). Pažymėtina, jog įgyvendinant strategiją, siekiant mažinti socialinę atskirtį ir didinti socialinę integraciją, bus bendradarbiaujama su kitomis vietos veiklos grupėmis. Bendradarbiavimas leis užtikrinti gerosios patirties sklaidą, pagalbą sprendžiant problemas bei efektyvesnę rezultatų sklaidą. Pirmosios bendradarbiavimo sutartys buvo sudarytos Prienų miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategijos rengimo metu (sutarčių kopijos pateikiamos Priede Nr. 1), kas taip pat prisidėjo prie strategijos integruotumo (žiūrėti 4.2.1. lentelę).

4.2.1. lentelę. Pasirašytos bendradarbiavimo sutartys

Eil. Nr.	Sutarties tipas ir numeris	Sutarties šalys
1.	Bendradarbiavimo sutartis Nr. 1 / 2015 11 27	Prienų miesto vietos veiklos grupė ir Prienų rajono vietos veiklos grupė
2.	Bendradarbiavimo sutartis Nr. 2 / 2016 01 05	Prienų miesto vietos veiklos grupė ir Birštono miesto vietos veiklos grupė
3.	Bendradarbiavimo sutartis nr. 3 / 2016 01 04	Prienų miesto vietos veiklos grupė ir Prienų krašto muziejus
4.	Bendradarbiavimo sutartis Nr. 4 / 2016 01 07	Prienų miesto vietos veiklos grupė ir Prienų kultūros ir laisvalaikio centras

5. GYVENAMOSIOS VIETOVĖS BENDRUOMENĖS DALYVAVIMO, RENGIANT VIETOS PLĖTROS STRATEGIJĄ, APIBŪDINIMAS

Prienų miesto bendruomenės dalyvavimo dėka buvo parengta Prienų miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategija. Miesto nevyriausybinių organizacijų, vietos ir verslo valdžios sektorių atstovų dalyvavimas rengiant strategiją buvo vienas esminių žingsnių siekiant identifikuoti problemas ir numatyti veiksmus, prisidedančius prie socialinės integracijos didinimo ir socialinės atskirties mažinimo.

Prienų miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategija buvo viešinama pasitelkus tokias formas kaip pranešimai spaudoje bei susitikimai-diskusijos su Prienų miesto gyventojais, bendruomenių, nevyriausybinių organizacijų, verslo, o taip pat ir kitų interesų grupių atstovais. Siekiant užtikrinti gyventojų informuotumą apie rengiamą strategiją ir įgyvendinamą projektą, Prienų rajono savivaldybės (Laisvės a. 12, Prienai) skelbimų lentoje buvo pakabintas plakatas (plakato nuotraukos kopija pateikta Priede Nr. 2).

2015 m. spalio 20 dieną buvo suorganizuotas pirmasis susitikimas-diskusija (susitikimo dalyvių sąrašo kopija Priede Nr.3) su vietos bendruomene. Susitikimo-diskusijos su bendruomene metu buvo pristatyta išsami informacija apie Prienų miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategijos rengimą. Susitikimą moderavo Prienų miesto vietos veiklos grupės pirmininkas Raimundas Markūnas. Jis išsamiai pristatė nuveiktus Prienų miesto vietos veiklos grupės darbus, vietos plėtros rengimo taisyklių nuostatas bei principus, remiamas veiklos sritis, vietos plėtros vertinimo etapus ir kriterijus. Renginio metu taip pat buvo priimtas sprendimas dėl tolimesnių susitikimų-diskusijų organizavimo. Susitikimo-diskusijos metu buvo nutartos bendruomenės įtraukimo į strategijos rengimą susitikimų-diskusijų datos bei nutarta, jog bendruomenės įtraukimas bus organizuojamas aktyviai įtraukiant Prienų miesto seniūnaitijas. Tokiu būdu siekiama kuo didesnio gyventojų balso išgirdimo, kas leidžia suprasti ir identifikuoti tikrąsias problemas ir poreikius.

Apie įvykusį renginį Prienų miesto gyventojai buvo informuojami straipsniuose (straipsnių kopijos Priede Nr. 4), kuriais visi suinteresuoti asmenys buvo kviečiami teikti idėjas ir pasiūlymus strategijai (žiūrėti 5.1. lentelę). Taip pat siekiant pritraukti kuo daugiau gyventojų, bendruomenių, nevyriausybinių organizacijų bei verslo ir vietos valdžios atstovų, informacija apie rengiamą strategiją buvo nuolat atnaujinama Prienų rajono savivaldybės internetinėje svetainėje (www.prienai.lt).

5.1. lentelė. Publikuoti straipsniai

Data, tiražas	Leidinio pavadinimas	Straipsnio pavadinimas	Internetinė nuoroda, jeigu yra
2015 10 28 2600 egz.	Laikraštis „Gyvenimas“ Nr. 83(9842) 2 psl.	*Kviečia teikti idėjas ir pasiūlymus Prienų miesto vietos veiklos strategijai*	www.gyvenimas.info.lt
2015 10 26 2000 egz.	Laikraštis „Krašto vitrina“	*Laukiame idėjų strategijai*	www.kvitrina.lt
2015 10 28 3200 egz.	Laikraštis „Naujasis Gėlupis“ Nr. 87/ 1708)	Miesto bendruomenių laukia rimti iššūkiai	www.naujasisigelupis.lt

Kiti 12 susitikimų-diskusijų su vietos bendruomene, nevyriausybinėmis organizacijomis, vietos valdžios ir verslo atstovais vyko pagal numatytą planą. Kiekvieno susitikimo metu buvo pristatoma rengiama strategija, nuveikti Prienų miesto vietos veiklos grupės darbai bei akcentuojamas gyventojų ir kitų suinteresuotų atstovų indėlis ir nuomonės svarba į rengiamą strategiją. Susitikimams-diskusijoms moderavo Prienų miesto vietos veiklos grupės pirmininkas Raimundas Markūnas. Susitikimų-diskusijų metu buvo aptariama rengiama strategija, pristatomos galimos finansuoti veiklos bei buvo aktyviai diskutuojama dėl galimų projektų įgyvendinimo. Susirinkę dalyviai teikė savo idėjas, išsakė poreikius, kurių įgyvendinimas gali prisidėti prie Prienų miesto didesnio patrauklumo sukūrimo bei didesnio gyventojų užimtumo užtikrinimo. Taip pat buvo formuojami rengiamos strategijos tikslai ir uždaviniai, kas užtikrino visų alternatyvių tikslų ir uždavinių apsvarstymą ir tinkamiausių tikslų bei uždavinių pasirinkimą. Buvo nutarta, jog strategija turės du tikslus: (1) užtikrinti socialinių ir kitų paslaugų, skirtų socialinėje atskirtyje esantiems asmenims, teikimą mažinant neigiamą socialinę situaciją mieste; (2) įgyvendinti užimtumo iniciatyvas, siekiant pagerinti darbingų bedarbių ir neaktyvių asmenų įsidarbinimo galimybes. Susitikimų-diskusijų data, laikas, vieta, dalyvių skaičių, seniūnaitija ar organizacija pristatomi 5.2 lentelėje (susitikimų dalyvių sąrašų kopijos pateikiamos Priede Nr. 5).

5.2 lentelė. Bendruomenės įtraukimas į Prienų miesto vietos veiklos vietos plėtros strategijos rengimą

Eil. Nr.	Data	Vieta	Dalyvių skaičius	Seniūnaitija ar organizacija
1.	2015 11 23	Prienų rajono savivaldybė, Laisvės a.12, Prienai	13	Prienų miesto
2.	2015 11 27	Prienų kultūros ir laisvalaikio centras, Vytauto g. 35, Prienai	20	Asociacija Meninio lavinimo studija
3.	2015 11 25	Dariaus ir Girėno g.6, Prienai	41	Prienų miesto Revuonos bendruomenė
4.	2015 11 30	Birštono g. 21, Prienai	28	Klubas Versmenė
5.	2015 11 30	Ramybės g. 7, Prienai	10	Prienų miesto Paprienės bendruomenė
6.	2015 12 02	Laisvės a. 8, Prienai	10	Jolantos Žilvienės IĮ
7.	2015 11 23	Kęstučio g.45, Prienai	16	Sporto klubas „Vėjas“
8.	2015 12 20	Prienų kultūros ir laisvalaikio centras, Vytauto g. 35, Prienai	25	Prienų miesto bendruomenė
9.	2015 11 29	Vytauto g.1a, Prienai	28	VšĮ jaunimo organizacija „Prienai“
10.	2015 11 21	Vytauto g. 1a, Prienai	21	Bendruomenė „Dvariukas“
11.	2015 12 08	Pramonės g.20, Prienai Sporto arena	17	Stalo teniso klubas

12.	2015 12 10	Prienų kultūros ir laisvalaikio centras, Vytauto g. 35,Prienai	20	Prienų kultūros ir laisvalaikio centras

Įvykusių susitikimų-diskusijų apibendrinimas ir pagrindiniai rezultatai, prisidedantys prie strategijos rengimo ir tobulinimo buvo aptarti 2015 m. gruodžio 28 d. susitikime-diskusijoje su bendruomene. Apie renginį Prienų miesto gyventojai buvo informuojami 2015 m. gruodžio 23 dieną laikraštyje „Gyvenimas" (Nr. 99.(9858); 4 psl.) (straipsnio kopija pateikiama Priede Nr.6). Susitikimą (susitikimo dalyvių sąrašo kopija pateikiama Priede Nr.7) moderavo Prienų miesto vietos veiklos grupės pirmininkas Raimundas Markūnas. Susitikimo metu buvo apibendrinti gauti pasiūlymai, pristatytas parengtas veiksmų planas, iškelti tikslai ir uždaviniai. Susitikimo metu gauta informacija buvo apdorota ir į ją buvo atsižvelgta koreguojant Prienų miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategiją.

Apie parengtą Prienų miesto vietos veiklos grupės strategiją Prienų miesto bendruomenės, nevyriausybinės organizacijos, vietos valdžios ir verslo atstovai bei kiti suinteresuoti asmenys buvo informuojami straipsnyje Bendruomenė inicijuoja vietos plėtros gaires (laikraštis Gyvenimas 2016 m. sausio 13 d. Nr.3 (9862), p.4) (straipsnio kopija pateikiama Priede Nr.8). Straipsnyje buvo atskleistos pagrindinės veiklos, kuriomis siekiama mažinti socialinę atskirtį ir didinti socialinę integraciją.

Negavus pastabų ir pasiūlymų, buvo galutinai parengta Prienų miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategija, kuri buvo patvirtinta pagal visas procedūras, numatytas Vietos plėtros strategijų rengimo taisyklėse, patvirtintose LR Vidaus reikalų ministro 2015 m. sausio 22 d. įsakymu Nr. 1V-36.

Susitikimai-diskusijos su bendruomenės nariais buvo svarbus indėlis rengiant Prienų miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategiją. Šių susitikimų-diskusijų metu buvo galima sužinoti gyventojų poreikius, aktualias problemas bei jų iniciatyvumą prisidėti prie sprendžiamų problemų. Taikytos viešinimo ir konsultavimo priemonės yra pakankamos Prienų miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategijai parengti, kadangi tai buvo tęstinis procesas viso rengimo metu. Nebuvo apsiribojama tik susitikimais-diskusijomis; taip pat buvo rengiami straipsniai spaudoje bei suorganizuota radijo laida. Tad šios trys priemonės: susitikimai-diskusijos ir straipsniai leido užtikrinti bendruomenės įtraukimą į strategijos parengimą. Gauti pasiūlymai, komentarai buvo susisteminami, aptariami Prienų miesto vietos veiklos grupėje, derinami su konsultantais. To pasekoje buvo parengta strategija.

6. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO VEIKSMŲ PLANAS

Detalus lėšų poreikio pagrindimas pateikiamas 11 priede. Toliau pateikiamas veiksmų planas, nurodant veiksmo pavadinimą, laikotarpį ir finansavimo poreikį.

Veiksmo pavadinimas	Veiksmo vykdytojas	Veiksmo įgyvendinimo laikotarpis		Lėšų poreikis	
		Pradžia	Pabaiga	šaltinis	suma
1. TIKSLAS	UŽTIKRINTI SOCIALINIŲ IR KITŲ PASLAUGŲ, SKIRTŲ SOCIALINĖJE ATSKIRTYJE ESANTIEMS ASMENIMS, TEIKIMĄ MAŽINANT NEIGIAMĄ SOCIALINĘ SITUACIJĄ MIESTE				

1.1.UŽDAVINYS	TEIKTI SOCIALINES IR SOCIOKULTŪRINES PASLAUGAS SOCIALINĖJE ATSKIRTYJE DĖL AMŽIAUS, SVEIKATOS, SOCIALINĖS RIZIKOS IR (AR) SKURDO (BEI KITŲ VEIKSNIŲ) ESANTIEMS ASMENIMS, SIEKIANT PRISIDĖTI PRIE JŲ PSICHOEMOCINĖS BŪKLĖS PAGERINIMO				
1.1.1. Neįgalių vaikų, augančių darbingų tėvų šeimose, sociakultūrinė veikla	Vykdytojų atrankos kriterijai pateikti strategijos 7 skyriuje	2020	2021	Paramos lėšos	4 200,00
				Privačios lėšos	340,54
1.1.2. Darbingų neaktyvių asmenų ir darbingų asmenų šeimos narių, turinčių specialiųjų poreikių bei bendravimo ir mokymosi sutrikimų, kūrybinės savirraiškos užsiėmimai	Vykdytojų atrankos kriterijai pateikti strategijos 7 skyriuje	2020	2021	Paramos lėšos	3 612,00
				Privačios lėšos	292,86
1.1.3. Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas šeimoms (tėvams ir vaikams), esančioms socialinėje atskirtyje dėl skurdo, negalios ar socialinių problemų (pvz.: priklausomybės nuo psichotropinių medžiagų) bei bendradarbiavimo ir informacijos sklaidos tinklų kūrimas ir palaikymas	Vykdytojų atrankos kriterijai pateikti strategijos 7 skyriuje	2020	2022	Paramos lėšos	54 660,15
				Privačios lėšos	4 431,90
1.1.4. Intensyvi krizių įveikimo pagalba šeimoms pasitelkiant savanorius prieš tai juos apmokant	Vykdytojų atrankos kriterijai pateikti strategijos 7 skyriuje	2018	2020	Paramos lėšos	33 451,43
				Privačios lėšos	2 712,28
1.1.5. Socialinėje atskirtyje dėl negalios, skurdo ar socialinių problemų esančių asmenų sociakultūrinis užimtumas, skatinant jų savanorišką veiklą bendruomenėje	Vykdytojų atrankos kriterijai pateikti strategijos 7 skyriuje	2020	2021	Paramos lėšos	17 234,58
				Privačios lėšos	1 397,40
1.1.7. Mamų (ar tėčių) auginančių vaikus namuose kūrybinių įgūdžių ugdymas, pasitelkiant kūrybines priemones ir savanorišką veiklą	Vykdytojų atrankos kriterijai pateikti strategijos 7 skyriuje	2020	2021	Paramos lėšos	4 704,00
				Privačios lėšos	381,41
1.1.8. Nusikalsti linkusio jaunimo (nuo 16 m.), esančio socialinės rizikos grupėje, socialinių įgūdžių įgijimas ir palaikymas per sportinę veiklą	Vykdytojų atrankos kriterijai pateikti strategijos 7 skyriuje	2018	2020	Paramos lėšos	20 789,32
				Privačios lėšos	1 685,62
2. TIKSLAS	ĮGYVENDINTI UŽIMTUMO INICIATYVAS, SIEKIANT PAGERINTI DARBINGŲ BEDARBIŲ IR NEAKTYVIŲ				

	ASMENŲ ĮSIDARBINIMO GALIMYBĖS				
2.1.UŽDAVINYS	**ĮGYVENDINTI NEFORMALIOJO ŠVIETIMO INICIATYVAS SKIRTAS DARBINGŲ BEDARBIŲ IR NEAKTYVIŲ ASMENŲ UŽIMTUMUI DIDINTI**				
2.1.1. Darbingų neaktyvių gyventojų neformalus profesinis švietimas užtikrinant ekskursijų vadovų trūkumą Prienų mieste	Vykdytojų atrankos kriterijai pateikti strategijos 7 skyriuje	2020	2022	Paramos lėšos	55 200,00
				Privačios lėšos	4 475,70
2.1.2. Profesinio orientavimo paslaugų teikimas neaktyviam (niekur nesimokančiam, nestudijuojančiam, nedirbančiam) 15-21 m. amžiaus jaunimui	Vykdytojų atrankos kriterijai pateikti strategijos 7 skyriuje	2020	2021	Paramos lėšos	30 884,42
				Privačios lėšos	2 504,14
2.1.3. Darbingų neaktyvių gyventojų neformalus profesinis dizaino pakraipos švietimas ir bendradarbiavimo bei informacijos sklaidos tinklų su kitomis vietos veiklos grupėmis kūrimas ir palaikymas	Vykdytojų atrankos kriterijai pateikti strategijos 7 skyriuje	2020	2021	Paramos lėšos	22 507,33
				Privačios lėšos	1 824,92
2.1.4. Darbingų bedarbių ir neaktyvių asmenų konsultavimas ir kita pagalba reikalinga (re)integruotis į darbo rinką	Vykdytojų atrankos kriterijai pateikti strategijos 7 skyriuje	2018	2021	Paramos lėšos	39 839,43
				Privačios lėšos	3 230,22
2.2. UŽDAVINYS	**UŽTIKRINTI REIKIAMĄ PAGALBĄ VERSLO AR SAVARANKIŠKOS VEIKLOS KŪRIMO IR PLĖTOJIMO PROCESE**				
2.2.1.Darbingo amžiaus nedirbančio ir nesimokančio jaunimo iniciatyvų ir veiklų skatinimas per savanorystę ir verslumo idėjų generavimą.	Vykdytojų atrankos kriterijai pateikti strategijos 7 skyriuje	2020	2021	Paramos lėšos	15 700,95
				Privačios lėšos	1 273,05
2.2.2.Verslumo įgūdžių ugdymas ir tobulinimas, teikiant pagalbą besikuriančiam verslui ar pradedant savarankišką darbą	Vykdytojų atrankos kriterijai pateikti strategijos 7 skyriuje	2019	2021	Paramos lėšos	37 578,22
				Privačios lėšos	3 046,88
2.2.3.Gyventojų (darbingų bedarbių ir neaktyvių gyventojų,	Vykdytojų atrankos kriterijai	2020	2022	Paramos lėšos	29 970,00

darbingų gyventojų, kurių namų ūkio pajamos neviršija namų ūkio skurdo rizikos ribos bei verslininkų, kurie pradėjo vykdyti komercinę veiklą ne anksčiau kaip prieš 1 metus) verslumo didinimas, skatinant kurti smulkųjį verslą bei steigti naujas darbo vietas	pateikti strategijos 7 skyriuje			Privačios lėšos	2 430,00

7. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS VALDYMO IR STEBĖSENOS TVARKOS APIBŪDINIMAS

7.1 VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO, ATRANKOS, STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO KOORDINAVIMO IR STEBĖSENOS ATSAKOMYBIŲ PASISKIRSTYMAS

Prienų miesto vietos veiklos grupė yra atsakinga už parengtos strategijos įgyvendinimą, koordinavimą ir stebėseną, t.y. už jos savalaikį ir sklandų įgyvendinimą. Už kiekvienos veiklos tiesioginį įgyvendinimą yra atsakingas priskirtas valdymo organas bei darbuotojai. Prienų miesto vietos veiklos grupės valdymo struktūrą sudaro Prienų miesto vietos veiklos grupės narių visuotinis susirinkimas (aukščiausias vietos veiklos grupės organas), Prienų miesto vietos veiklos grupės valdyba (kuri yra kolegialus vietos veiklos grupės valdymo organas), Prienų miesto vietos veiklos grupės pirmininkas (kuris yra vienasmenis vietos veiklos grupės valdymo organas).

Kiekvienas valdymo organas turi priskirtas veiklas, už kurias yra atsakingas. Taip pat įgyvendinant strategiją yra įdarbinami darbuotojai, kurie yra atsakingi už tiesioginį veiklų vykdymą. Strategijai įgyvendinti būtina įdarbinti projekto vadovą ir projekto finansininką bei pagal galimybes projekto koordinatorių. Toliau pateikiamos strategijos įgyvendinimo, atrankos, įgyvendinimo koordinavimo ir stebėsenos atsakomybės tarp valdymo organų ir įdarbinto (-ų) darbuotojo (-ų) (žiūrėti 7.1 1. lentelė)

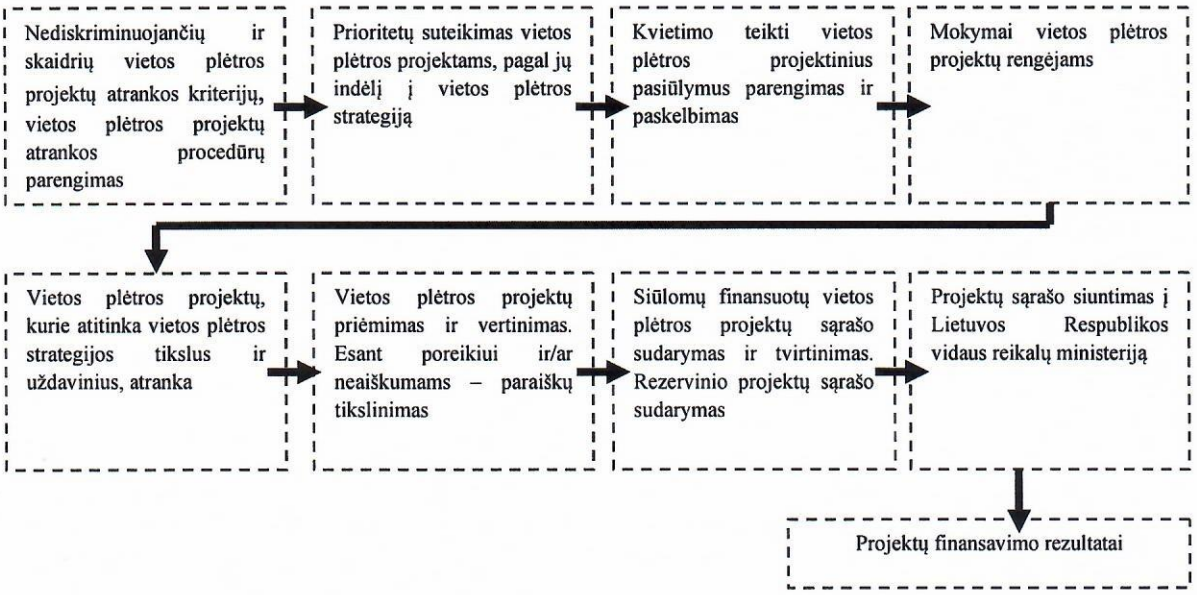
7.1.1. lentelė Prienų miesto vietos veiklos grupės atsakomybių pasiskirstymas

Atsakomybių sritis	Prienų miesto vietos veiklos grupės valdymo organas	Atsakingas darbuotojas
Strategijos administravimas	Prienų miesto vietos veiklos grupės pirmininkas	Įdarbintas (-i) darbuotojas (-ai) (projekto vadovas ir projekto finansininkas)
Atitikimas miesto vietos veiklos grupės tinkamumo požymiams	Prienų miesto vietos veiklos grupės pirmininkas	-
Nediskriminuojančių ir skaidrių vietos plėtros projektų atrankos kriterijų, vietos plėtros projektų atrankos procedūrų parengimas	Prienų miesto vietos veiklos grupės visuotinis susirinkimas arba	Prienų miesto vietos veiklos grupės pirmininkas

	kolegialaus valdymo organas	
Vietos plėtros projektų priėmimas ir vertinimas	Prienų miesto vietos veiklos grupės pirmininkas	Įdarbintas (-i) darbuotojas (-ai) (projekto vadovas, projekto koordinatorius)
Vietos plėtros projektų, kurie atitinka vietos plėtros strategijos tikslus ir uždavinius, atranka	Prienų miesto vietos veiklos grupės pirmininkas	Įdarbintas (-i) darbuotojas (-ai)
Prioritetų suteikimas vietos plėtros projektams, pagal jų indėlį į vietos plėtros strategiją	Prienų miesto vietos veiklos grupės visuotinis susirinkimas arba kolegialaus valdymo organas	Įdarbintas (-i) darbuotojas (-ai)
Kvietimo teikti vietos plėtros projektinius pasiūlymus parengimas ir paskelbimas	Prienų miesto vietos veiklos grupės pirmininkas	Įdarbintas (-i) darbuotojas (-ai)
Siūlomų finansuotų vietos plėtros projektų sąrašo sudarymas ir tvirtinimas	Prienų miesto vietos veiklos grupės visuotinis susirinkimas arba kolegialaus valdymo organas	Įdarbintas (-i) darbuotojas (-ai) Projektų ekspertai-vertintojai
Metinės ir galutinės ataskaitos rengimas	Prienų miesto vietos veiklos grupės visuotinis susirinkimas arba kolegialaus valdymo organas ir Prienų miesto vietos veiklos grupės pirmininkas	Įdarbintas (-i) darbuotojas (-ai) Projektų vykdytojai
Pasiekto stebėsenos rodiklio reikšmės (taip kaip nurodyta stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašuose) duomenų registravimas ir apskaičiavimas	Prienų miesto vietos veiklos grupės pirmininkas	Įdarbintas (-i) darbuotojas (-ai)
Vietos plėtros strategijos įgyvendino užtikrinimas ir vietos plėtros projektų įgyvendinimas	Prienų miesto vietos veiklos grupės pirmininkas	Įdarbintas (-i) darbuotojas (-ai)
Vietos plėtros strategijos vykdymo ir vietos plėtros projektų įgyvendinimo stebėsena	Prienų miesto vietos veiklos grupės pirmininkas	Įdarbintas (-i) darbuotojas (-ai)
Miesto vietos veiklos grupės sudėties, sprendimų, vietos plėtros projektų atrankos kriterijų, vietos plėtros projektų atrankos procedūrų ir įgyvendinamų vietos plėtros projektų viešinimas	Prienų miesto vietos veiklos grupės pirmininkas	Įdarbintas (-i) darbuotojas (-ai)
Pareiškėjų ir projektų vykdytojų mokymas	Prienų miesto vietos veiklos grupės pirmininkas	Įdarbintas (-i) darbuotojas (-ai)
Taisyklėse, nurodytų Europos Sąjungos ir nacionalinių teisės aktų reikalavimų nepažeidimas	Prienų miesto vietos veiklos grupės visuotinis susirinkimas arba kolegialaus valdymo organas; Prienų miesto vietos veiklos grupės pirmininkas	Įdarbintas (-i) darbuotojas (-ai) Projektų vykdytojai Ekspertai-vertintojai

7.2 ĮGYVENDINIMO PROCEDŪRA, NUSTATANT, KAIP BUS ATRENKAMI VEIKSMŲ IR JUOS ĮGYVENDINANČIŲ PROJEKTŲ VYKDYTOJAI

Prienų miesto vietos veiklos grupės yra atsakinga už veiksmų ir juos įgyvendinančių projektų vykdytojų atrankos procedūrą. Prienų miesto vietos veiklos grupės turi užtikrinti, jog įgyvendinimo procedūra bus skaidri, nepažeis lygių teisių ir nediskriminuos. Veiksmai yra atrenkami pagal sudarytą veiksmų planą (numatytus veiksmo pradžios ir pabaigos metus), tuo tarpu juos įgyvendinančių projektų vykdytų atrankos procedūra susideda iš tam tikros veiksmų sekos (žiūrėti 7.2.1. pav.).

7.2.1. pav. projektus įgyvendinančių vykdytojų atrankos procedūra

Nediskriminuojančių ir skaidrių vietos plėtros projektų atrankos kriterijus parengia Prienų miesto vietos veiklos grupė. Vietos plėtros projektų atrankos kriterijus sudaro dvi kriterijų grupės: (1) administracinės atitikties bei (2) naudos ir kokybės (kriterijai aprašomi žemiau). Atrankos kriterijus ir vertinimo balus tvirtina visuotinis Prienų miesto vietos veiklos grupės susirinkimas arba kolegialus valdymo organas, jeigu jam visuotinis narių susirinkimas yra suteikęs šią teisę. Kriterijais yra užtikrinama, kad vietos plėtros projektiniai pasiūlymai pagal atrankos kriterijus būtų atrenkami skaidriai, nediskriminuojančiais, išvengiant interesų konflikto. Esant poreikiui, Prienų miesto vietos veiklos grupės atrankos kriterijus gali derinti su Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija. Atrankos kriterijai gali būti keičiami siekiant efektyvesnio vietos plėtros strategijos įgyvendinimo ir (arba) atsižvelgiant į vietos plėtros strategijos pakeitimus.

Prienų miesto vietos veiklos grupės nustato vietos plėtros projektinių pasiūlymų atrankos procedūras. Yra parengiamas ir patvirtinamas vidaus tvarkos aprašas, nurodantis vietos plėtros projektinių pasiūlymų paraiškų vertinimo, vertinimo ataskaitų ir teikimo Prienų miesto vietos veiklos grupės valdymo organui tvarką. Atrankos procedūras tvirtina visuotinis Prienų miesto vietos veiklos grupės narių susirikimas arba kolegialus valdymo organas, jeigu jam visuotinis narių

susirinkimas yra suteikęs šią teisę. Rengdama atrankos procedūras, Prienų miesto vietos veiklos grupės gali konsultuotis su Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija. Prieš skelbiant kvietimą atrankos procedūros gali būti keičiamos siekiant efektyvesnio vietos plėtros strategijos įgyvendinimo (ir) arba atsižvelgiant į vietos plėtros strategijos pakeitimus. Paskelbus kvietimą atrankai ir vietos plėtros projektinių pasiūlymų vertinimo metu atrankos procedūros nekeičiamos.

Prienų miesto vietos veiklos grupės atsižvelgdama į veiksmų planą ir po pirmojo kvietimo likusius veiksmus, kiekvienų kalendorinių metų ketvirtą ketvirtį skelbia projektinių pasiūlymų atrankos konkursą. Kvietimas parengiamas pagal veiksmų plano uždavinius ir veiksmus bei strategijai ir strategijoje veiksmams numatytą finansavimą. Prienų miesto vietos veiklos grupės pagal numatytas lėšas kiekvienam veiksmui, adekvačiai paskirsto lėšas kiekvieniems metams. Netaikomi apribojimai veiksmų pasirinkimui, t.y. tam pačiam veiksmui gali būti skelbiami keletas kvietimų skirtingais metais. Kvietimas projektiniams pasiūlymams teikti turi būti skelbiamas lietuvių kalba ir turi būti patalpintas Prienų rajono savivaldybės internetiniame tinklapyje. Kvietimas atrankai gali būti skelbiamas papildomai kitais būdais (kituose internetiniuose tinklapiuose, leidiniuose, išsiuntinėjant kvietimus galimiems pareiškėjams, dalinantis informacija su kitomis organizacijomis ir pan.) siekiant efektyviau informuoti galimus pareiškėjus. Informacija apie kvietimą atrankai yra vieša ir prieinama visiems suinteresuotiems asmenims ir organizacijoms.

Rengiant kvietimą projektiniame pasiūlymams laikomasi nustatytų sąlygų. Kvietime turi būti nurodytos projektinių pasiūlymų pateikimo sąlygos:

- vietos projektinių pasiūlymų teikimo laikotarpis (ne mažiau kaip 30 kalendorinių dienų),
- planuojama skirti lėšų vietos plėtros projektams įgyvendinti suma (nustatoma pagal veiksmų planą),
- atsakingi asmenys už kvietimą, nurodytas adresas, kuriuo turi būti pristatyti projektiniai pasiūlymai, kontaktinis asmuo gauti papildomai informacijai dėl projektinio pasiūlymo teikimo.
- Uždavinys ir jo konkretūs veiksmai, kuriems teikiamas projektinis pasiūlymas

Projektinių pasiūlymų kvietimas atrankai neprieštarauja Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro įsakymui patvirtintoms „Vietos plėtros strategijų atrankos ir įgyvendinimo taisyklėms“ (2015 m. gruodžio 11 d., Nr. 1V-992, Vilnius). Skelbiant kvietimą, vadovaujamasi 9 priedu (arba Vietos plėtros strategijų ir įgyvendinimo taisyklių 1 priedu) bei pateikiama projektinio pasiūlymo kvietimo forma (žiūrėti 10 priedą arba Vietos plėtros strategijų ir įgyvendinimo taisyklių 2 priedą). Projektiniame pasiūlyme pateikto projekto trukmei nėra apribojimų, tačiau į vieną projektą turi būti įtraukta ne mažiau kaip 5 projekto dalyviai, t.y. visi projektai turi siekti Priemonės įgyvendinimo stebėsenos produkto rodiklio „BIVP projektų veiklų dalyviai (įskaitant visas tikslines grupes)“ (minimali siektina reikšmė – 5 dalyviai.

Jeigu veiksmų plane nenumatyta kitaip, *galimi projektinių pasiūlymų pareiškėjai*: (1) viešieji ir privatūs juridiniai asmenys, kurie veiklą vykdo Prienų mieste bei (2) savivaldybės, kurios teritorijoje įgyvendinama vietos plėtros strategija, administracija. Galimi projektinių pasiūlymų partneriai: (1) viešieji ir privatūs juridiniai asmenys, kurie veiklą vykdo vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijoje ar besiribojančiose teritorijose, (2) savivaldybės, kurios teritorijoje įgyvendinama vietos plėtros strategija, administracija, (3) savivaldybės, kurios teritorija ribojasi su teritorija tos savivaldybės, kurioje įgyvendinama vietos plėtros strategija, administracija

Prienų miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategijoje kiekvienam veiksmui yra skiriamos Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos, Valstybės biudžeto lėšos bei privačios lėšos. Privačios lėšos tai yra projekto pareiškėjo nuosavas indėlis, kuris sudaro ne mažiau kaip 7,5 proc.

visų tinkamų finansuoti išlaidų. Visi pareiškėjai teikdami paraišką užtikrina, jog prie projekto įgyvendinimo prisidės ne mažiau kaip 7,5 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų. Projektinio pasiūlymo pareiškėjas ir (arba) partneris savo iniciatyva ir savo ir (arba) kitų šaltinių lėšomis gali prisidėti prie projekto įgyvendinimo didesne tinkamų finansuotų projekto išlaidų dalimi.

Nuosavu projekto vykdytojo ar partnerio įnašu gali būti užskaitomas:

- Projekto veiklas vykdančių asmenų savanoriškas darbas (pinigine verte išreikštas nepiniginis įnašas), kai įrodomas vykdant projekto veiklas dirbtas laikas; įnašas apskaičiuojamas taikant minimaliųjų Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytą darbo užmokestį;
- Projekto veiklas vykdančio personalo darbo užmokesčio išlaidų dalis, kuri yra tiesiogiai susijusi su vykdomu projektu ir ar apskaičiuota ir išmokėta už darbo laiką, dirbtą įgyvendinant projektą;
- Projekto veiklų dalyvių darbo užmokesčio, apskaičiuoto ir išmokėto už darbo laiką, kurio metu darbuotojai tiesiogiai dalyvavo veiklose, ir susijusių darbdavio įsipareigojimų išlaidos (taikoma projekto veiklų, atitinkančių gyventojų verslumo didinimo veiklą, kai tikslinė grupė – darbuotojai, atveju).

Paskelbus kvietimą projektiniams pasiūlymams teikti, Prienų miesto vietos veiklos grupės ne vėliau kaip per 10 dienų surengia mokymus vietos plėtros projektų rengėjams. Prienų miesto vietos veiklos grupės gali skelbti papildomą kvietimą teikti rezervinius vietos plėtros projektinius pasiūlymus. Skelbime aiškiai nurodoma, kad priimami vietos plėtros projektiniai pasiūlymai, kuriems finansuoti vietos plėtros strategijoje lėšų nėra.

Gauti projektiniai pasiūlymai atrenkami skaidriai, nediskriminuojančiai, išvengiant interesų konflikto. Projektinius pasiūlymus surenka įdarbintas (-i) darbuotojas (-ai), vertina Prienų miesto vietos veiklos grupės paskirti vietos plėtros projektų vertintojai. Projektinių pasiūlymų vertintojų grupę sudaro trys ekspertai: ekspertas, atstovaujantis bendruomenes ir (arba) nevyriausybinį sektorių, vienas – vietos valdžios sektorių, vienas – verslo sektorių. Ekspertams taikomi išsilavinimo kriterijai (turėti aukštąjį išsilavinimą) ir turėti patirties įgyvendinant projektus, susijusius su socialine veikla. Prieš atlikdamas vertinimą, vietos plėtros projekto vertintojas turi patvirtinti savo konfidencialumą ir nešališkumą pasirašydamas konfidencialumo ir nešališkumo deklaraciją, kuria įsipareigoja būti nešališkas ir laikytis konfidencialumo. Prienų miesto vietos veiklos grupės užtikrina, kad paskirto asmens dalyvavimas vertinant vietos plėtros projektinį pasiūlymą nesukels interesų konflikto. Už vietos plėtros projektinių pasiūlymų vertinimo ir ataskaitų kokybę atsako Prienų miesto vietos veiklos grupė.

Vieną projektinį pasiūlymą vertina du vertintojai; projektiniai pasiūlymai atrenkami atsitiktine tvarka. Vertinant pateiktus projektinius pasiūlymus, Prienų miesto vietos veiklos grupės gali atlikti vietos plėtros projektinio pasiūlymo patikrą vietoje. Apie patikrą Prienų miesto vietos veiklos grupės praneša ne vėliau kaip likus dviem darbo dienoms iki patikros. Patikros metu yra pildomas patikros protokolas, nurodant patikroje dalyvavusius asmenis, patikros vietą ir patikros klausimus. Vietos plėtros projektų vertintojai rengia ir pateikia projektinių pasiūlymų vertinimo ataskaitas Prienų miesto vietos veiklos grupės valdymo organui (Prienų miesto vietos veiklos grupės visuotiniam susirinkimui arba kolegialiam valdymo organui).

Kiekvienas projektinis pasiūlymas turi atitikti du vertinimus:

- administracinės atitikties vertinimą;
- naudos ir kokybės vertinimą. Vietos plėtros projektų nauda ir kokybė vertinama balais.

Administracinės atitikties vertinimo metu vertintojas patikrina, ar vietos plėtros projektinio pasiūlymo visi laukai užpildyti, ar pridėti visi pasiūlymo formoje nurodyti dokumentai. Jeigu projektinis pasiūlymas yra užpildytas tinkamai (t.y. visi laukai yra užpildyti) bei pridėti visi pasiūlymo formoje nurodyti dokumentai, projektinis pasiūlymas vertinamas toliau (atitikimas naudos ir kokybės atitikčiai nustatytus kriterijus). Jeigu projektinio pasiūlymo užpildyti ne visi laukai bei nepridėti visi pasiūlymo formoje nurodyti dokumentai, projektinis pasiūlymas yra atmetamas.

Naudos ir kokybės vertinimo etapas. Jeigu projektinis pasiūlymas atitinka administracinės atitikties kriterijus, vertinama projektinio pasiūlymo nauda ir kokybė balais. Strategijoje nustatomi preliminarūs ir rekomendaciniai naudos ir kokybės vertinimo kriterijai, kuriais vadovaujasi Prienų miesto vietos veiklos grupės visuotinis susirinkimas arba kolegialus valdymo organas, jeigu jam visuotinis susirinkimas yra suteikęs šią teisę. Sudarant galutinį naudos ir kokybės vertinimo kriterijų sąrašą, vadovaujamasi šiais kriterijais:

- Vietos plėtros projektas atitinka vietos plėtros strategijos uždavinį ir veiksmus.
- Vietos plėtros projektas nepažeidžia Vietos plėtros strategijų rengimo taisyklėse nustatytų principų: horizontalaus partnerystės principo, vyrų ir moterų lygių galimybių skatinimo, nediskriminacijos, jaunimo principų.
- Vietos plėtros projektas įgyvendinamas Prienų miesto vietos veiklos grupės veiklos teritorijoje.
- Pagrįsta, kaip bus užtikrintas vietos plėtros projekto tęstinumas.
- Pagrįsta, kad vietos plėtros projektas, be jam įgyvendinti skirtų lėšų, negalėtų būti įgyvendintas tokios apimties, per tokį pat laikotarpį ir tokios pat kokybės.
- Pagrįsta, kad vietos plėtros projekto rezultatai bus prieinami bendruomenei.
- Pagrįsta, kad, įgyvendinus vietos plėtros projektą, galutiniai naudos gavėjai bus vietos plėtros strategijos dalyje „Vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorija ir gyventojų, kuriems taikoma vietos plėtros strategija, apibrėžtis“ nurodyti gyventojai.
- Vietos plėtros projektiniame pasiūlyme numatytos tinkamos finansuoti vietos plėtros projekto išlaidos nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos iš kitų nacionalinių programų ir Europos Sąjungos fondų.
- Vietos plėtros projekto naudos ir rezultatų pagrįstumas (vietos plėtros projektų prisidėjimo prie Prienų miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategijoje numatytų rodiklių pasiekimo pagrįstumas; ar vietos plėtros projekto nauda atitinka sąnaudas, kurių reikia planuojamiems vietos plėtros projekto rezultatams pasiekti);
- Vietos plėtros projekto veiksmų pagrįstumas, išdėstymas laike, atsakomybės už vietos plėtros projekto įgyvendinimą pasiskirstymas, pajėgumas įgyvendinti vietos plėtros projektą:
  - ✓ Vietos plėtros projekto veiksmų pagrįstumas ir realumas;
  - ✓ Vietos plėtros projekto veiksmų išdėstymo laike pagrįstumas;
  - ✓ Vietos plėtros projekto atsakomybių už vietos plėtros projekto įgyvendinimą pasiskirstymo realumas;
  - ✓ Vietos plėtros projektą įgyvendinančios organizacijos pajėgumas (kvalifikacija, išsilavinimas, darbo patirtys) vykdyti projektą;

- ✓ Vietos plėtros projektas siekia įtraukti atitinkamą skaičių dalyvių;
- ✓ Vietos plėtros projektas yra orientuotas į tikslinę grupę (socialinę atskirtį patiriančius asmenis, nedirbantį ir nestudijuojantį ir nesimokantį jaunimą, bedarbius);
- ✓ Projekto sąmatos pagrįstumas ir realumas;
- ✓ Gauti kiti finansavimo šaltiniai ir materialinė parama;
- ✓ Projektą numatoma įgyvendinti su partneriu (-iais).

Sudarant galutinius atrankos kriterijus, kiekvienam kriterijui priskiriami minimalūs ir maksimalūs balai, taip pat galima maksimali ir minimali už vieną projektą galima gauti balų suma. Kiekvienas projektinis pasiūlymas yra vertinamas užpildant vertinimo anketą, vadovaujantis vertinimo kriterijais. Kiekvieną projektinį pasiūlymą vertina du vertintojai, apskaičiuojant vertintojų pateiktų balų vidurkį. Lėšos skiriamos tiems projektams, kurie surinko daugiausia balų, tačiau ne mažiau kaip nustatyta minimali balų suma ir kuriems užteko konkursui įgyvendinti numatytų lėšų. Projektiniai pasiūlymai, surinkę mažiau kaip nustatyta minimali balų suma, nefinansuojami. Likę tinkami finansuoti projektai yra įtraukiami į rezervinių projektinių pasiūlymų sąrašą, kuris sudaromas prioriteto mažėjimo tvarka. Prienų miesto vietos veiklos grupės sudaro siūlomų finansuoti vietos plėtros strategijos įgyvendinimo projektų sąrašą ir rezervinį vietos plėtros strategijos įgyvendinimo projektų sąrašą, o tvirtina Prienų miesto vietos veiklos grupės kolegialaus valdymo organas ar kitas, turintis atitinkamus įgaliojimus organas.

Jei pateikti projektiniai pasiūlymai pagal turinį ir prioritetą yra įvertinami vienodai, pirmenybė teikiama projektui, kurio darbo užmokesčio ir socialinio draudimo išlaidų dalis yra mažesnė.

Jeigu vertinant projektinio pasiūlymo atitiktį nustatytiems kriterijams yra neaiškumų, trūksta informacijos, galinčios turėti esminės įtakos projekto vertinimui, projekto vertintojas prašo projektinį pasiūlymą pateikusią organizaciją pateikti paaiškinimus ir/ar papildymus per vertintojo nustatytą laikotarpį, tačiau ne vėliau kaip per 10 darbo dienų.

Projektiniai pasiūlymai turi būti įvertinti per 20 kalendorinių dienų nuo paskutinės nustatytos dokumentų pateikimo konkursui dienos. Prienų miesto vietos veiklos grupės pirmininkas, atsižvelgdamas į gautų projektinių pasiūlymų skaičių ir apimtį, gali terminą pratęsti iki 10 darbo dienų. Prienų miesto vietos veiklos grupės užtikrina vietos plėtros projekto vykdytojo ir (ar) jo partnerio, gyvenamosios vietos bendruomenės teisę žinoti visus priimtus sprendimus, susijusius su jo (jų) vietos plėtros projektiniu pasiūlymu ir tokių sprendimų motyvus. Prienų miesto vietos veiklos grupė per 10 dieną raštu informuoja vietos plėtros projekto vykdytojus apie visus priimtus sprendimus, susijusius su jo (jų) vietos plėtros projektiniu pasiūlymu, nurodydama sprendimų priėmimo priežastis.

Pirmojo kvietimo siūlomų finansuoti vietos plėtros strategijos įgyvendinimo projektų sąrašas kartu su visų Prienų miesto vietos veiklos grupės sąraše esančių vietos plėtros strategijos įgyvendinimo projektų aprašymais pateikiamas Ministerijai per 12 mėnesių nuo vietos plėtros strategijos patvirtinimo dienos, bet ne vėliau kaip iki 2019 m. gruodžio 30 d. Šis terminas gali būti pratęstas ne ilgiau kaip 3 mėnesiams tuo atveju, jeigu atsiranda nuo Prienų miesto vietos veiklos grupės nepriklausančios aplinkybės, kurių miesto vietos veiklos grupė negalėjo numatyti iš anksto ir jų išvengti.

7.3 VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS STEBĖSENOS TVARKOS APIBŪDINIMAS

Prienų miesto vietos veiklos grupės yra atsakinga už Prienų miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros stebėseną. Prienų miesto vietos veiklos grupės pirmininkas organizuoja ir užtikrina, kad tokia stebėsena būtų vykdoma, pagal šioje strategijos dalyje įvardintą tvarką. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija yra atsakinga už vietos plėtros strategijos stebėsenos vykdymo koordinavimą. Stebėseną pagrindą sudaro kiekvienais metais rengiamos ataskaitos, kurių turinys vertinamas pagal siekiamus rodiklius ir rodiklių apskaičiavimo metodiką. Į stebėsenos procesą yra įtraukiama ne tik vietos veiklos grupė, bet ir projektų vykdytojai.

Prienų miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategijos projektų vykdytojai, atrinkti vietos plėtros projektų atrankos būdu, renka informaciją, reikalingą vietos plėtros strategijos įgyvendinimo metinių priežiūros ataskaitų parengimui, ją apdoroja, susistemina ir pateikia atsakingam darbuotojui iki einamųjų metų sausio 20 d. Informacija yra pateikiama pagal Prienų miesto vietos veiklos grupės (įdarbinto darbuotojo ir Prienų miesto vietos veiklos grupės vadovo) parengtą ir nustatytą formą, kurioje numatyti aiškus pateikiamos informacijos turinys.

Įdarbintas darbuotojas (kuris yra atsakingas ir už vietos plėtros strategijos priežiūrą) kartą metuose rengia metinę, o baigus įgyvendinti strategiją, galutinę ataskaitas apie vietos plėtros strategijos vykdymą ir jos rezultatus. Metinė ataskaita yra parengiama iki einamųjų metų vasario 15 d., galutinė ataskaita ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo vietos plėtros strategijos įgyvendinimo pabaigos. Metinė/galutinė ataskaita yra tvirtinama Prienų miesto vietos veiklos grupės visuotinio narių susirinkimo arba kolegialaus valdymo organo, jeigu jam visuotinis narių susirinkimas yra suteikęs šią teisę. Metinė ataskaita privalo būti patvirtinta iki einamųjų metų kovo 15 d., galutinė ataskaita – ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo vietos plėtros strategijos įgyvendinimo pabaigos. Forma, pagal kurią rengiama vietos plėtros strategijos metinė ir galutinė ataskaitos, pateikiama 8 priede ir Lietuvos Respublikos Vidaus reikalų ministro įsakymu patvirtintose „Vietos plėtros strategijų atrankos ir įgyvendinimo taisyklėse“ (žiūrėti Priedą Nr.11).

Įdarbintas darbuotojas pateikia Lietuvos Respublikos Vidaus reikalų ministerijai metinės ataskaitos kopiją ir jos patvirtinimą įrodančio dokumento kopiją (visuotinio Prienų miesto vietos veiklos grupės narių susirinkimo arba kolegialaus valdymo organo, jeigu jam visuotinis narių susirinkimas yra suteikęs šią teisę, sprendimo, kuriuo patvirtinta metinė ataskaita) iki einamųjų metų balandžio 1 d.

Įgyvendinus strategiją, įdarbintas darbuotojas pateikia galutinės ataskaitos kopiją ir jos patvirtinimą įrodančio dokumento kopiją (visuotinio Prienų miesto vietos veiklos grupės narių susirinkimo arba kolegialaus valdymo organo, jeigu jam visuotinis narių susirinkimas yra suteikęs šią teisę, sprendimo, kuriuo patvirtinta metinė ataskaita) Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai. Galutinė ataskaita Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai pateikiama ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo vietos plėtros strategijos įgyvendinimo pabaigos.

Projekto vadovas bendrauja su Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija ir esant poreikiui teikia papildomą informaciją, susijusią su vietos plėtros strategijos įgyvendinimu. Prienų miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategijos valdymo ir stebėsenos tvarkos grafikas pateikiamas lentelėje (žiūrėti 7.3.1 lentelę).

7.3.2 lentelė. Prienų miesto vietos plėtros strategijos valdymo ir stebėsenos tvarkos grafikas

Nr.	Darbo etapas	Pateikimo laikotarpis	Teikėjas	Gavėjas

1.	Pateikiama informacija reikalinga vietos plėtros strategijos įgyvendinimo metinių priežiūros ataskaitų parengimui	iki einamųjų metų sausio 20 d.	Vietos plėtros strategijos projektų vykdytojai	Asmuo, atsakingas už vietos plėtros strategijos priežiūrą
2.	Metinės/galutinės ataskaitos parengimas	iki einamųjų metų vasario 15 d./ ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo vietos plėtros strategijos įgyvendinimo pabaigos	Įdarbintas darbuotojas	–
3.	Metinės/galutinės ataskaitos tvirtinimas	iki einamųjų metų kovo 15 d./ ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo vietos plėtros strategijos įgyvendinimo pabaigos	Įdarbintas darbuotojas	Vietos veikos grupės visuotinis narių susirinkimas arba kolegialaus valdymo organas
4.	Metinės/galutinės ataskaitos pateikimas ministerijai	iki einamųjų metų balandžio 1 d./ ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo vietos plėtros strategijos įgyvendinimo pabaigos	Įdarbintas darbuotojas	Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija
5.	Bendravimas su Lietuvos Respublikos Vidaus reikalų ministerija	visu strategijos įgyvendinimo ir atsiskaitymo už rezultatus laikotarpiu	Įdarbintas darbuotojas	Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija

7.4 VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS PAKEITIMŲ INICIJAVIMO PROCEDŪRA

Prienų miesto vietos veiklos grupės turi teisę inicijuoti vietos plėtros strategijos keitimą. Prienų miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategijos pakeitimai turi būti tvirtinami visuotiniame Prienų miesto vietos veiklos grupės narių susirinkime arba kolegialiame valdymo organe, jeigu jam visuotinis narių susirinkimas yra suteikęs šią teisę. Patvirtintos Prienų miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategijos pakeitimai turi būti raštu suderinti su Lietuvos Respublikos Vidaus reikalų ministerija.

Prienų miesto vietos veiklos grupės inicijuoja vietos plėtros strategijos pokyčius esant šioms sąlygoms: (1) būtina keisti dėl teisės aktų, reglamentuojančių vietos plėtros strategijų įgyvendinimą, pakeitimų; (2) būtina keisti suplanuotų lėšų paskirstymą tarp vietos plėtros strategijos uždavinių ir veiksmo sričių; (3) būtina keisti didžiausią galimą paramos sumą vienam vietos plėtros strategijos veiksmui įgyvendinti pagal skirtingus vietos plėtros strategijos uždavinius; (4) būtina patikslinti vietos plėtros strategijos veiksmų sąrašą, siekiant įgyvendinti vietos plėtros strategijoje numatytus rodiklius.

Prienų miesto vietos veiklos grupės norėdama keisti vietos plėtros strategiją, privalo raštu pateikti Lietuvos Reikalų Vidaus reikalų ministerijai motyvuotą prašymą leisti pakeisti vietos plėtros strategiją, miesto vietos veiklos grupės kolegialaus valdymo organo protokolo kopiją ir kartu su prašymu pateikti visą informaciją ir dokumentus, kuriais pagrindžiamas prašymas.

Lietuvos Reikalų Vidaus reikalų ministerija, gavusi prašymą leisti pakeisti vietos plėtros strategiją per 10 darbo dienas pateikia jį Jungtiniam vietos plėtros strategijų atrankos komitetui. Komitetas per 10 darbo dienų įvertina prašymo aplinkybes ir priima sprendimą dėl vietos veiklos

grupės prašymo pakeisti strategiją. Komitetas priimdamas sprendimą dėl vietos veiklos grupės prašymo leisti keisti vietos plėtros strategiją įvertina, ar atlikus tokį pakeitimą vietos plėtros strategija duos tiek pat arba daugiau naudos ir efektyviau bus siekiama vietos plėtros strategijoje nustatyto tikslo įgyvendinimo. Jeigu Jungtinis vietos plėtros strategijų atrankos komitetas nustato, kad dėl vietos plėtros strategijos pakeitimų vietos veiklos grupė negalės pasiekti vietos plėtros strategijoje nustatyto tikslo ir tolesnis vietos plėtros strategijos įgyvendinimas bus neefektyvus, komitetas nepritaria vietos plėtros strategijos keitimui. Komitetas vietos veiklos grupės prašymą leisti keisti vietos plėtros strategiją gali: patenkinti; patenkinti iš dalies arba su tam tikromis sąlygomis; atmesti.

Priėmęs sprendimą dėl vietos veiklos grupės prašymo leisti keisti vietos plėtros strategiją, Jungtinis vietos plėtros strategijų atrankos komitetas parengia Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro įsakymo pakeitimo projektą, kuriuo patvirtintas vietos plėtros strategijų sąrašas, ir pateikia jį Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministrui. Regioninės politikos departamentas per 5 darbo dienas nuo šio įsakymo patvirtinimo raštu informuoja miesto vietos veiklos grupę apie priimtą sprendimą.

8. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS FINANSINIS PLANAS

I TIKSLAS. UŽTIKRINTI SOCIALINIŲ IR KITŲ PASLAUGŲ, SKIRTŲ SOCIALINĖJE ATSKIRTYJE ESANTIEMS ASMENIMS, TEIKIMĄ MAŽINANT NEIGIAMĄ SOCIALINĘ SITUACIJĄ MIESTE

1.1.UŽDAVINYS. TEIKTI SOCIALINES IR SOCIOKULTŪRINES PASLAUGAS SOCIALINĖJE ATSKIRTYJE DĖL AMŽIAUS, SVEIKATOS, SOCIALINĖS RIZIKOS IR (AR) SKURDO (BEI KITŲ VEIKSNIŲ) ESANTIEMS ASMENIMS

VEIKSMAS	LĖŠŲ POREIKIS	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1.1.1. Neįgalių vaikų, augančių darbingų tėvų šeimose, sociakultūrinė veikla	Savivaldybės biudžeto lėšos							
	Kitos viešosios lėšos							
	Privačios lėšos					170,27	170,27	
	Paramos lėšos (Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos)					1929,73	1929,73	
	Paramos lėšos (Valstybinės biudžeto lėšos)					170,27	170,27	
	Iš viso:					2270,27	2270,27	
1.1.2. Darbingų neaktyvių asmenų ir darbingų	Savivaldybės biudžeto lėšos							
	Kitos viešosios							

asmenų šeimos narių, turinčių specialiųjų poreikių bei bendravimo ir mokymosi sutrikimų, kūrybinės saviraiškos užsiėmimai organizuojant ir skatinant savanorišką veiklą	lėšos							
	Privačios lėšos					146,43	146,43	
	Paramos lėšos (Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos)					1659,57	1659,57	
	Paramos lėšos (Valstybės biudžeto lėšos)					146,43	146,43	
	Iš viso:					1952,43	1952,43	
1.1.3. Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas šeimoms (tėvams ir vaikams), esančioms socialinėje atskirtyje dėl skurdo, negalios ar socialinių problemų (pvz.: priklausomybės nuo psichotropinių medžiagų) bei bendradarbiavimo ir informacijos sklaidos tinklų kūrimas ir palaikymas	Savivaldybės biudžeto lėšos							
	Kitos viešosios lėšos							
	Privačios lėšos					1 477,30	1 477,30	1 477,30
	Paramos lėšos (Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšaramos lėšos)					16 742,73	16 742,73	16 742,79
	Paramos lėšos (Valstybės biudžeto lėšos)					1 477,30	1 477,30	1 477,30
	Iš viso:					19 697,33	19 697,33	19 697,39

1.1.4. Intensyvi krizių įveikimo pagalba šeimoms pasitelkiant savanorius prieš tai juos apmokant	Savivaldybės biudžeto lėšos							
	Kitos viešosios lėšos							
	Privačios lėšos			904,10	904,09	904,09		
	Paramos lėšos (Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos)			10 246,38	10 246,38	10 246,38		
	Paramos lėšos (Valstybės biudžeto lėšos)			904,09	904,09	904,09		
	Iš viso:			12 054,57	12 054,56	12 054,56		
1.1.5. Socialinėje atskirtyje dėl negalios, skurdo ar socialinių problemų esančių asmenų sociakultūrinis užimtumas, skatinant jų savanorišką veiklą bendruomenėje	Savivaldybės biudžeto lėšos							
	Kitos viešosios lėšos							
	Privačios lėšos					698,70	698,70	
	Paramos lėšos (Europos Sąjungos struktūrinių fondų					7 918,59	7 918,59	

	lėšos)							
	Paramos lėšos (Valstybės biudžeto lėšos)					698,70	698,70	
	Iš viso:					9 315,99	9 315,99	
1.1.7. Mamų (ar tėčių) auginančių vaikus namuose kūrybinių įgūdžių ugdymas, pasitelkiant kūrybines priemones ir savanorišką veiklą	Savivaldybės biudžeto lėšos							
	Kitos viešosios lėšos							
	Privačios lėšos					190,71	190,70	
	Paramos lėšos (Europos Sąjungos struktūrinių fondų					2 161,29	2 161,29	

	lėšos)							
	Paramos lėšos (Valstybės biudžeto lėšos)					190,71	190,71	
	Iš viso:					2 542,71	2 542,70	
1.1.8. Nusikalsti linkusio jaunimo (nuo 16 m.), esančio socialinės rizikos grupėje, socialinių įgūdžių įgijimas ir palaikymas per sportinę veiklą	Savivaldybės biudžeto lėšos							
	Kitos viešosios lėšos							
	Privačios lėšos			561,88	561,87	561,87		
	Paramos lėšos (Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos)			6 367,90	6 367,90	6 367,90		
	Paramos lėšos (Valstybės biudžeto lėšos)			561,88	561,87	561,87		
	Iš viso:			7 491,66	7 491,64	7 491,64		
2 TIKSLAS. ĮGYVENDINTI UŽIMTUMO INICIATYVAS, SIEKIANT PAGERINTI DARBINGŲ BEDARBIŲ IR NEAKTYVIŲ ASMENŲ ĮSIDARBINIMO GALIMYBES								
2.1. UŽDAVINYS. SKATINTI IR ĮTRAUKTI DARBINGUS BEDARBIUS IR NEAKTYVIUS ASMENIS Į NEFORMALAUS ŠVIETIMO VEIKLAS								

2.1.1. Darbingų neaktyvių gyventojų neformalus profesinis švietimas užtikrinant ekskursijų vadovų trūkumą Prienų mieste	Savivaldybės biudžeto lėšos							
	Kitos viešosios lėšos							
	Privačios lėšos					1 491,90	1 491,90	1 491,90
	Paramos lėšos (Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos)					16 908,10	16 908,10	16 908,10
	Paramos lėšos (Valstybės biužeto lėšos)					1 491,90	1 491,90	1 491,90
	Iš viso:					19 891,90	19 891,90	19 891,90
2.1.2. Profesinio orientavimo paslaugų tiekimas neaktyviam (niekur nesimokančiam, nestudijuojančiam, nedirbančiam) 15-21 m. amžiaus jaunimui	Savivaldybės biudžeto lėšos							
	Kitos viešosios lėšos							
	Privačios lėšos					1 252,07	1 252,07	
	Paramos lėšos (Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos)					14 190,14	14 190,14	

	Paramos lėšos (Valstybės biudžeto lėšos)					1 252,07	1 252,07	
	Iš viso:					16 694,28	16 694,28	
2.1.3. Darbingų bedarbių ir neaktyvių gyventojų neformalus profesinis dizaino pakraipos švietimas ir bendradarbiavimo bei informacijos sklaidos tinklų su kitomis vietos veiklos grupėmis kūrimas ir palaikymas	Savivaldybės biudžeto lėšos							
	Kitos viešosios lėšos							
	Privačios lėšos					912,46	912,46	
	Paramos lėšos (Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos)					10 341,21	10 341,20	
	Paramos lėšos (Valstybės biudžeto lėšos)					912,46	912,46	
	Iš viso:					12 166,13	12 166,12	
2.1.4. Darbingų bedarbių ir neaktyvių asmenų konsultavimas ir kita pagalba reikalinga	Savivaldybės biudžeto lėšos							
	Kitos viešosios lėšos							

(re)integruotis į darbo rinką	Privačios lėšos			807,56	807,56	807,55	807,55	
	Paramos lėšos (Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos)			9 152,31	9 152,30	9 152,30	9 152,30	
	Paramos lėšos (Valstybės biudžeto lėšos)			807,56	807,56	807,55	807,55	
	Iš viso:			10 767,43	10 767,42	10 767,40	10 767,40	
2.2. UŽDAVINYS: UŽTIKRINTI REIKIAMĄ PAGALBĄ VERSLO AR SAVARANKIŠKOS VEIKLOS KŪRIMO IR PLĖTOJIMO PROCESE								
2.2.1.Darbingo amžiaus nedirbančio ir nesimokančio jaunimo iniciatyvų ir veiklų skatinimas per savanorystę ir verslumo idėjų generavimą.	Savivaldybės biudžeto lėšos							
	Kitos viešosios lėšos							
	Privačios lėšos					636,52	636,53	
	Paramos lėšos (Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos)					7 213,95	7 213,95	
	Paramos lėšos (Valstybės biudžeto lėšos)					636,52	636,53	

	Iš viso:					8 486,99	8 487,01	
2.2.2.Verslumo įgūdžių ugdymas ir tobulinimas, teikiant pagalbą besikuriančiam verslui ar pradedant savarankišką darbą	Savivaldybės biudžeto lėšos							
	Kitos viešosios lėšos							
	Privačios lėšos			1 015,63	1 015,62	1 015,63		
	Paramos lėšos (Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos)			11 510,45	11 510,45	11 510,45		
	Paramos lėšos (Valstybės biudžeto lėšos)			1 015,62	1 015,62	1 015,63		
	Iš viso:			13 541,70	13 541,69	13 541,71		
2.2.3. Gyventojų (darbingų bedarbių ir neaktyvių gyventojų, darbingų gyventojų, kurių namų ūkio pajamos neviršija namų ūkio skurdo rizikos ribos bei verslininkų, kurie	Savivaldybės biudžeto lėšos							
	Kitos viešosios lėšos							
	Privačios lėšos					810,00	810,00	810,00
	Paramos lėšos (Europos Sąjungos struktūrinių fondų					9 180,00	9 180,00	9 180,00

pradėjo vykdyti ūkinę komercinę veiklą ne anksčiau kaip prieš 1 metus) verslumo didinimas, skatinant kurti smulkųjį verslą bei steigti naujas darbo vietas	lėšos)							
	Paramos lėšos (Valstybės biudžeto lėšos)					810,00	810,00	810,00
	Iš viso:					10 800,00	10 800,00	10 800,00
Strategijos administravimo lėšos, eurais	Savivaldybės biudžeto lėšos							
	Valstybės biudžeto lėšos							
	Kitos viešosios lėšos							
	Privačios lėšos		1 172,06	1 172,06	1 172,06	1 172,06	1 172,05	1 172,05
	Paramos lėšos (Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos)	8 579,10	8 579,18	8 579,10	8 579,10	8 579,10	8 579,10	8 579,10
	Paramos lėšos (Valstybės biudžeto lėšos)	756,99	756,99	756,99	756,99	756,99	756,99	756,99
	Iš viso:	9 336,09	10 508,23	10 508,15	10 508,15	10 508,15	10 508,14	10 508,14
Iš viso vietos plėtros	Savivaldybės							

strategijai įgyvendinti	biudžeto lėšos							
	Valstybės biudžeto lėšos							
	Kitos viešosios lėšos							
	Privačios lėšos		1 172,06	4 461,23	4 461,20	12 247,56	9 765,96	4 951,25
	Paramos lėšos (Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos)	,	8 579,18	45 856,14	45 856,13	134 101,44	105 976,82	51 409,93
	Paramos lėšos (Valstybės biudžeto lėšos)	756,99	756,99	4 046,14	4 046,13	11 832,43	9 350,91	4 536,19
	Iš viso:	9 336,09	10 508,23	54 363,51	54 363,46	158 181,43	125 093,69	60 897,37

Iš viso strategijai reikalinga suma Eur Iš jų:	**472 743,78**
Paramos lėšos (Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos ir valstybės biudžeto lėšos)	435 684,52
Paramos lėšos (Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos)	400 358,74
Veiksmų įgyvendinimui	340 304,90
Administravimui	60 053,84

Paramos lėšos (Valstybės biudžeto lėšos)	35 325,78
Veiksmų įgyvendinimui	30 026,91
Administravimui	5 298,87
Privačios lėšos	37 059,26
Veiksmų įgyvendinimui	30 026,92
Administravimui	7 032,34

Privačios lėšos - tai yra projekto pareiškėjo nuosavas indėlis, kuris sudaro 7,5 proc. visų tinkamų finansuoti išlaidų[1]. Visi pareiškėjai teikdami paraišką užtikrina, jog prie projekto įgyvendinimo prisidės ne mažiau kaip 7,5 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų. Projektinio pasiūlymo pareiškėjas ir (arba) partneris savo iniciatyva ir savo ir (arba) kitų šaltinių lėšomis gali prisidėti prie projekto įgyvendinimo didesne tinkamų finansuotų projekto išlaidų dalimi.

Nuosavu projekto vykdytojo ar partnerio įnašu gali būti užskaitomas:

- Projekto veiklas vykdančių asmenų savanoriškas darbas (pinigine verte išreikštas nepiniginis įnašas), kai įrodomas vykdant projekto veiklas dirbtas laikas; įnašas apskaičiuojamas taikant minimalųjį Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytą darbo užmokestį;
- Projekto veiklas vykdančio personalo darbo užmokesčio išlaidų dalis, kuri yra tiesiogiai susijusi su vykdomu projektu, apskaičiuota ir išmokėta už darbo laiką, dirbtą įgyvendinant projektą;
- Projekto veiklų dalyvių darbo užmokesčio, apskaičiuoto ir išmokėto už darbo laiką, kurio metu darbuotojai tiesiogiai dalyvavo veiklose, ir susijusių darbdavio įsipareigojimų išlaidos (taikoma projekto veiklų, atitinkančių gyventojų verslumo didinimo veiklą, kai tikslinė grupė – darbuotojai, atveju).

Administravimui skirtas lėšas Prienų miesto vietos veiklos grupė prisidės arba finansiniu įnašu arba nuosavu Prienų miesto vietos veiklos grupės įnašu (savanorišku darbu).

[1] Apibrėžtas reikalavimas 7.2. skyrelyje Įgyvendinimo procedūra, nustatant kaip bus atrenkami veiksmų ir juos įgyvenančių projektų vykdytojai.